

Jaarverslag | 2003

JAARVERSLAG | **2003**

VLIR
Vlaamse Interuniversitaire Raad

COLOFON

Samenstelling

Vlaamse Interuniversitaire Raad

Verantwoordelijk uitgever

J. De Vuyst, waarnemend algemeen directeur, VLIR, Egmontstraat 5, 1000 Brussel

Vormgeving

Dot Plus, Merelbeke

Druk

Parys Printing, Evergem

Depotnummer

D/2004/2939/1

*De integrale tekst van de VLIR publicaties, adviezen en visitatierapporten is beschikbaar via de website: **www.vlir.be***

Vlaamse Interuniversitaire Raad

Egmontstraat 5, 1000 Brussel

tel.: + 32 2 512 91 10 – fax: + 32 2 512 29 96

e-mail: secretariaat@vlir.be

INHOUD

Katern I

Woord vooraf	5
Hoofdstuk 1 – Universitair beheer en administratie	7
Inleiding	7
1.1 Het personeelsbestand aan de Vlaamse universiteiten op 1 februari 2003 en de personeelsevolutie sinds 1992	8
1.2 Buitenlandse onderzoekers: Koninklijk Besluit van 26 maart 2003 tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de Besluitwet van 28 december 1944 betreffende maatschappelijke zekerheid der arbeiders	13
1.3 Gedeeltelijke vrijstelling van bedrijfsvoorheffing voor wetenschappelijke onderzoekers	14
1.4 Vrijstellingsvoorwaarden van sommige doctoraatsbeurzen	14
1.5 Ontwerp van besluit betreffende het onderwijs en de opleiding van personen die dierproeven uitvoeren, eraan meewerken of instaan voor de verzorging van proefdieren	15
1.6 Microsoft Campus Agreement	15
1.7 Microsoft OOPS!	15
1.8 Bibliografische gegevensbestanden en elektronische tijdschriften	15
1.9 Auteurswet	16
1.10 Beleidsworkshop <i>Internationale mobiliteit van onderzoekers in Europa: uitdagingen voor Vlaanderen</i>	16
Hoofdstuk 2 – Wetenschappelijk onderzoek	17
Inleiding	17
2.1 Kwaliteitscriteria voor de verdeling van BOF-middelen	17
2.2 Externe beoordeling van de kwaliteit van het onderzoeksmanagement en de werking van de onderzoeksraden	18
2.3 Kwaliteitszorg van het wetenschappelijk onderzoek in de rechtswetenschappen	18
2.4 European Citation Index Humanities	19
2.5 Workshop Bibliometrie als prestatie maat voor cultuur- en gedragswetenschappen	19
2.6 Wetenschappelijke Adviesraad van IMEC	19
2.7 Beoordelingscomité van Contractueel Onderzoek Voedselveiligheid, Sanitair Beleid en Dierenwelzijn	20

Hoofdstuk 3 – Wetenschappelijk onderwijs	21
Inleiding	21
3.1 VLIR-advies over de oprichting van de Erkeningscommissie	22
3.2 VLIR-advies betreffende de omvormingsdossiers die een vermeerdering of een vermindering van de studieomvang inhouden	22
3.3 VLIR-advies bij het Aanvullingsdecreet betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen	23
3.4 Flexibilisering van het onderwijs	23
3.5 Omvorming VAO's met een uitgesproken beroepsvoorbereidend karakter	24
3.6 Contingentering	25
3.7 Ontwerp van Koninklijk Besluit tot vaststelling van de erkenningsmodaliteiten van artsen en houders van een bijzondere beroepstitel	25
3.8 Opdrachten werkgroep Opleiding Geneesheer-specialist	25
3.9 Interuniversitaire commissie gelijkwaardigheid diploma arts	26
Hoofdstuk 4 – Kwaliteitszorg wetenschappelijk onderwijs	27
Inleiding	27
4.1. Kwaliteitszorg en accreditatie	27
4.1.1. Het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en Vlaamse hoger onderwijs	28
4.1.2. Accreditatiekader bestaande opleidingen en toetskader nieuwe opleidingen	28
4.1.3. Regeling voor de erkenning van de VLIR als evaluatieorgaan	29
4.1.4. Visitatiestelsel – aanpassingen visitatieprotocol	29
4.1.5. Visitatierooster	30
4.1.6. Vergoeding leden visitatiecommissies	30
4.2. Visitaties	30
4.2.1. Visitaties afgerond in 2003	30
– Farmaceutische wetenschappen	30
– Architectuur	31
– Scheikunde en Biochemie	32
– Tandheelkunde	32
– Elektrotechniek	33
– Afrikaanse talen en culturen	33
– Geologie en Mijnbouwkunde	34
– Lichamelijke opvoeding	35
4.2.2. Visitaties lopend in 2003	35
– Economische Wetenschappen, Toegepaste economische wetenschappen, Handelsingenieur, Handelsingenieur in de beleidsinformatica	35
– Geschiedenis	36
– Psychologie	37
4.2.3. Visitaties opgestart in 2003	37

Hoofdstuk 5 – Sociale voorzieningen	38
Inleiding	38
5.1 Ontwerpdecreet Studiefinanciering en Studentenvoorzieningen	38
Hoofdstuk 6 – Gelijke kansen	39
Inleiding	39
6.1 Opvolging van het Gelijkekansenrapport van de VLIR	39
6.2 Mogelijke aanvraag voor een EQUAL-project	39
Hoofdstuk 7 – Studenten	40
Inleiding	40
7.1 Studentenstatistieken	40
7.2 Studie-informatie	40
Hoofdstuk 8 – Internationalisering	41
Inleiding	41
8.1 Tempus - QUASIS	41
8.2 Pieter Paul Rubensleerstoel aan de University of Berkeley	41
8.3 Studiebeurs UNESCO-L'Oréal 2004	41
8.4 Collegio dei Fiamminghi	41
8.5 Internationale organisaties	42
Publicaties	43
Samenstelling van de institutionele structuren	44

Katern II - Universitaire Ontwikkelingssamenwerking

Hoofdstuk 1	3
– Algemeen	
Hoofdstuk 2	34
– Bijlage met overzicht van de Eigen Initiatieven (EI)	
Hoofdstuk 3	41
– Bijlage met overzicht van Institutionele Universitaire Samenwerking (IUS)	

WOORD VOORAF

Voor u ligt het Jaarverslag 2003 van de Vlaamse Interuniversitaire Raad. Ook dit keer bestaat de publicatie uit twee delen. In het eerste deel worden de werkzaamheden van het algemeen VLIR-secretariaat beschreven. In het tweede deel komen de werkzaamheden van het departement Universitaire Ontwikkelingssamenwerking aan bod.

Op 4 april 2003 wordt het decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, het zogenaamde Structuurdecreet, van kracht. Het decreet regelt de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen. Belangrijke aspecten zijn: de invoering van de bachelor-masterstructuur, de accreditatie van opleidingen en de oprichting van associaties.

In 2003 brengt de VLIR, onder andere, adviezen uit over specifieke onderwerpen die betrekking hebben op de uitvoering en implementatie van het structuurdecreet. Meer hierover leest u in de hoofdstukken Wetenschappelijk onderwijs en Kwaliteitszorg wetenschappelijk onderwijs.

Wat de activiteiten en werkvelden binnen het departement Universitaire Ontwikkelingssamenwerking betreft, staat 2003 in het teken van de uitvoering van de in het UOS-vijfjarenplan 2003-2007 voorziene aanpassing van de lopende programma's en van het lanceren van de geplande nieuwe initiatieven. Meer hierover leest u in katern II.

A. De Leenheer
voorzitter

HOOFDSTUK 1

UNIVERSITAIR BEHEER EN ADMINISTRATIE

Naar jaarlijkse gewoonte publiceert de Vlaamse Interuniversitaire Raad de statistieken met gegevens over het personeel aan de Vlaamse universiteiten. De telling wordt afgesloten op 1 februari. Enkele opvallende conclusies zijn: een reden tot zorg blijft de vergrijzing van het personeel; het aantal vrouwelijke ZAP-leden bedraagt momenteel niet meer dan 15,0%.

Op 1 juli 2003 treedt het Koninklijk Besluit van 26 maart 2003 tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de Besluitwet van 28 december 1944 betreffende maatschappelijke zekerheid der arbeiders, in voege. Dit Koninklijk Besluit regelt de sociale zekerheids-situatie voor buitenlandse bursalen.

Het Koninklijk Besluit tot vaststelling van de toepassingsmodaliteiten zoals voorzien in artikel 385 van de Programmawet van 24 december 2002, treedt op 1 oktober 2003 in voege. Interuniversitaire afspraken worden gemaakt over de personeelscategorieën die door alle Vlaamse universiteiten worden beschouwd als vallende onder het toepassingsgebied van het Koninklijk Besluit.

De Vlaamse Interuniversitaire Raad bespreekt de problematiek van de vrijstellingsvoorwaarden van sommige doctoraatsbeurzen tijdens zijn vergadering van 30 oktober 2003 en verzoekt minister van Financiën D. Reynders om de regelgeving enigszins aan te passen.

Na overleg in de betrokken werkgroep worden bemerkingsen omtrent het ontwerp van besluit betreffende het onderwijs en de opleiding van personen die dierproeven uitvoeren, eraan meewerken of instaan voor de verzorging van proefdieren, overgemaakt aan dr. Evrard van FOD Volksgezondheid, Veiligheid Voedselketen en Leefmilieu.

De *Microsoft Campus Agreement* biedt kwalificerende educatieve afnemers de mogelijkheid voor hun onderwijsinstelling om op abonnementsbasis licenties af te nemen voor één of meer producten. Het raamcontract voor levering van de licenties wordt gegund aan de firma Dolmen uit Aartselaar.

OOPS! is een jaarlijks hernieuwbaar abonnementsstelsel voor Microsoft software voor studenten/personeelsleden van het hoger onderwijs in België. Op 30 oktober 2003 gaat de VLIR, onder bepaalde voorwaarden, akkoord met de ondertekening van de raamovereenkomst.

Binnen de werkgroep Elektron wordt overlegd over de oprichting van een v.z.w. om de bijdragen inzake de aanschaf van de bibliografische gegevensbestanden en elektronische tijdschriften van de verschillende instellingen, te beheren en geldige contracten te kunnen sluiten met leden, derden en leveranciers. De oprichtingsakte van de v.z.w. wordt op 22 december 2003 neergelegd bij de griffie en op 31 december 2003 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

De VLIR stelt op 2 december 2003 een denkgroep Auteursrecht in.

Op 21 februari 2003 organiseert het Vlaams Contactpunt Kaderprogramma, de VLIR en de VLHORA, in het kader van de realisatie van de Europese Onderzoeksruimte, een beleidsworkshop over de toepassing van de Europese strategie ter bevordering van de mobiliteit van onderzoekers in Vlaanderen.

1.1 Het personeelsbestand aan de Vlaamse universiteiten op 1 februari 2003 en de personeelsevolutie sinds 1992

Volgende tabellen bevatten gegevens van het personeel bezoldigd met de werkingsuitkeringen: het zelfstandig academisch personeel (ZAP), het assisterend academisch personeel (AAP), het administratief en technisch personeel (ATP); en van het personeel bezoldigd ten laste van andere financieringsbronnen: het wetenschappelijk personeel (WP) en het administratief en technisch personeel (ATPbwu).

Tabel 1: Bezetting van het universitair personeel in voltijdse eenheden naar universiteit

Universiteit	1992	1994	1996	1999	2001	2002	2003
K.U.Leuven	4.846,0	5.064,1	5.114,4	6.120,1	6.150,2	6.299,8	6.417,9
UGent	3.286,7	3.473,1	3.511,5	4.358,7	4.798,0	4.996,5	5.143,4
VUB	1.669,2	1.739,5	1.671,3	1.932,9	1.931,3	1.975,4	1.996,2
UA	1.708,3	1.672,5	1.802,0	2.065,0	2.201,0	2.292,4	2.380,9
UIA	776,4	707,2	881,2	960,9	1.046,1	1.081,8	1.159,6
RUCA	466,5	462,8	429,2	540,1	552,3	592,9	614,6
UFSIA	465,4	502,5	491,6	563,9	602,6	617,8	606,8
LUC	286,5	372,3	441,5	507,7	513,5	509,6	501,4
K.U.Brussel	91,5	101,4	99,6	98,2	100,8	96,6	95,1
Totaal	11.888,0	12.423,0	12.639,9	15.082,5	15.694,8	16.170,3	16.534,9

Tabel 2: Bezetting van het universitair personeel in voltijdse eenheden, naar personeelscategorie

Jaar	Personeelsbezetting										totaal
	ZAP	%	AAP	%	ATPwu	%	WP	%	ATP bwu	%	
1992	2.452,4	20,6%	1.591,3	13,4%	3.886,7	32,7%	2.191,6	18,4%	1.766,0	14,9%	11.888,0
1994	2.393,7	19,3%	1.597,6	12,9%	3.639,3	29,3%	2.631,9	21,2%	2.160,5	17,4%	12.423,0
1996	2.347,1	18,6%	1.687,5	13,4%	3.533,1	28,0%	2.909,1	23,0%	2.163,1	17,1%	12.639,9
1999	2.331,6	15,5%	1.712,4	11,4%	3.623,1	24,0%	4.837,4	32,1%	2.579,0	17,1%	15.083,5
2001	2.508,1	16,0%	1.825,6	11,6%	3.716,7	23,7%	5.177,3	33,0%	2.467,1	15,7%	15.694,8
2002	2.532,4	15,7%	1.808,0	11,2%	3.809,1	23,6%	5.471,4	33,7%	2.549,5	15,8%	16.170,3
2003	2.532,5	15,3%	1.825,2	11,0%	3.840,4	23,2%	5.785,7	35,0%	2.551,1	15,5%	16.534,9

Tabel 3: Bezetting van het universitair personeel in voltijdse eenheden naar personeelscategorie en naar universiteit op 1 februari 2003

Personeels-categorie	Personeelsbezetting per 1.2.2003					
	ZAP	AAP	ATP wu	WP	ATP bwu	totaal
K.U.Leuven	961,5	605,8	1.435,6	2.522,1	892,9	6.417,9
UGent	692,3	655,4	1.317,9	1.732,5	745,3	5.143,4
VUB	338,0	217,7	454,0	631,5	355,0	1.996,2
UA	399,7	263,2	518,5	743,5	456,1	2.380,9
UIA	165,2	89,1	193,4	464,5	247,4	1.159,6
RUCA	108,4	76,7	220,0	153,8	55,8	614,6
UFSIA	126,1	97,5	105,0	125,2	153,0	606,8
LUC	109,7	67,9	96,6	142,7	84,7	501,4
K.U.Brussel	31,4	15,3	18,0	13,4	17,1	95,1
totaal	2.532,5	1.825,2	3.840,4	5.785,7	2.551,0	16.534,8

Tabel 4: Bezetting van het zelfstandig academisch personeel in voltijdse eenheden naar universiteit sinds 1992

Universiteit	Bezetting van het zelfstandig academisch personeel (vte) 1992-2003									
	1992	1994	1996	1999	2001	2002	2003	92-'03	02-'03	
K.U.Leuven	961,3	929,6	913,8	906,5	971,1	974,3	961,5	0,0%	-1,3%	
UGent	625,0	596,6	580,3	597,1	673,9	679,9	692,3	10,8%	1,8%	
VUB	359,4	341,8	330,4	323,4	340,0	341,1	338,0	-5,9%	-0,9%	
UA	399,7	392,0	379,3	360,5	382,2	397,2	399,7	0,0%	0,6%	
UIA	145,3	144,8	142,4	138,2	160,2	160,6	165,2	13,7%	2,9%	
RUCA	111,0	108,5	101,1	96,2	95,6	106,9	108,4	-2,3%	1,4%	
UFSIA	143,4	138,7	135,8	126,1	126,4	129,8	126,1	-12,1%	-2,9%	
LUC	71,8	98,8	108,9	110,0	109,4	109,8	109,7	52,7%	-0,1%	
K.U.Brussel	35,2	34,9	34,4	34,2	31,6	30,2	31,4	-10,9%	4,0%	
totaal	2.452,4	2.393,7	2.347,1	2.331,6	2.508,1	2.532,4	2.532,5	3,3%	0,0%	

Tabel 5: Bezetting van het assistierend academisch personeel in voltijdse eenheden naar universiteit sinds 1992

Universiteit	Bezetting van het assistierend academisch personeel (vte) 1992-2003									
	1992	1994	1996	1999	2001	2002	2003	92-'03	02-'03	
K.U.Leuven	738,3	704,5	733,1	637,8	634,9	603,7	605,8	-17,9%	0,3%	
UGent	347,6	389,7	398,8	519,0	630,2	629,7	655,4	88,5%	4,1%	
VUB	244,3	238,0	238,7	236,9	233,3	232,5	217,7	-10,9%	-6,4%	
UA	203,1	189,0	223,0	241,2	254,1	261,2	263,2	29,6%	0,8%	
UIA	65,2	69,9	78,6	84,0	88,8	89,1	89,1	36,7%	-0,1%	
RUCA	36,5	32,5	52,6	66,4	63,8	70,5	76,7	110,0%	8,7%	
UFSIA	101,4	86,7	91,8	90,8	101,6	101,7	97,5	-3,8%	-4,1%	
LUC	42,6	60,9	77,6	61,3	60,0	65,4	67,9	59,5%	3,7%	
K.U.Brussel	15,5	15,5	16,4	16,3	13,1	15,6	15,3	-1,6%	-2,2%	
totaal	1.591,3	1.597,6	1.687,5	1.712,4	1.755,9	1.808,0	1.825,2	13,6%	0,9%	

Tabel 6: *Bezetting van het administratief en technisch personeel in voltijdse eenheden naar universiteit sinds 1992*

Universiteit	Bezetting administratief en technisch personeel (vte) 1992-2003								
	1992	1994	1996	1999	2001	2002	2003	92-'03	01-'03
K.U.Leuven	1.505,1	1.378,9	1.368,5	1.458,3	1.374,8	1.433,3	1.435,6	-4,6%	0,2%
UGent	1.229,5	1.132,5	1.068,0	1.058,8	1.271,5	1.308,5	1.317,9	7,2%	0,7%
VUB	498,0	498,0	487,5	484,3	460,2	451,1	454,0	-8,8%	0,6%
UA	563,7	526,3	483,2	498,6	490,9	499,7	518,5	-8,0%	3,8%
UIA	222,1	203,4	199,8	205,5	202,1	196,9	193,4	-12,9%	-1,8%
RUCA	208,5	212,5	176,5	210,4	205,3	219,8	220,0	5,5%	0,1%
UFSIA	133,1	110,4	106,9	82,8	83,5	83,0	105,0	-21,1%	26,6%
LUC	64,4	77,6	99,9	98,1	98,5	97,7	96,6	50,0%	-1,1%
K.U.Brussel	26,0	26,0	26,0	25,0	20,8	18,8	18,0	-31,0%	-4,5%
totaal	3.886,7	3.639,3	3.533,1	3.623,1	3.716,7	3.809,1	3.840,4	-1,2%	0,8%

Tabel 7: *Bezetting van het wetenschappelijk personeel in voltijdse eenheden naar universiteit sinds 1992*

Universiteit	Bezetting wetenschappelijk personeel (vte) 1992-2003								
	1992	1994	1996	1999	2001	2002	2003	92-'03	01-'03
K.U.Leuven	956,6	1338,1	1330,3	2248,2	2.331,5	2.384,5	2.522,1	163,7%	5,8%
UGent	628,6	687,7	780,1	1352,4	1.471,5	1.633,7	1.732,5	175,6%	6,0%
VUB	282,6	264,4	339,7	499,5	546,2	592,5	631,5	123,4%	6,6%
UA	258,5	262,6	364,5	593,4	656,9	693,1	743,5	187,6%	7,3%
UIA	163,9	145,7	277,1	362,4	395,9	415,4	464,5	183,4%	11,8%
RUCA	47,5	59,5	40,0	115,4	135,3	144,8	153,8	223,8%	6,2%
UFSIA	47,1	57,4	47,4	115,6	125,6	133,0	125,2	165,8%	-5,9%
LUC	57,8	69,1	85,9	134,5	152,4	151,4	142,7	146,8%	-5,8%
K.U.Brussel	7,5	10,1	8,7	9,4	18,9	16,2	13,4	78,8%	-17,2%
totaal	2191,6	2631,9	2909,1	4837,4	5.177,3	5.471,4	5.785,7	164,0%	5,7%

Tabel 8: *Bezetting van het administratief en technisch personeel buiten de werkingstoelage in voltijdse eenheden naar universiteit sinds 1992*

Universiteit	Bezetting administratief en technisch personeel bwu (vte) 1992-2003								
	1992	1994	1996	1999	2001	2002	2003	92-'03	01-'03
K.U.Leuven	684,7	713,0	768,7	870,3	837,9	904,1	892,9	30,4%	-1,2%
UGent	456,0	666,6	684,3	831,5	751,0	744,8	745,3	63,4%	0,1%
VUB	284,9	397,3	275,0	388,8	351,6	358,2	355,1	24,6%	-0,9%
UA	283,3	302,4	351,9	371,3	417,0	441,2	456,1	61,0%	3,4%
UIA	179,9	143,4	183,3	170,8	199,2	219,9	247,4	37,5%	12,5%
RUCA	63,0	49,8	59,0	51,8	52,3	51,0	55,8	-11,5%	9,3%
UFSIA	40,4	109,3	109,7	148,7	165,5	170,4	153,0	278,6%	-10,2%
LUC	49,9	65,9	69,2	103,8	93,2	85,3	84,7	69,7%	-0,8%
K.U.Brussel	7,3	14,9	14,1	13,3	16,5	15,8	17,1	133,6%	7,9%
totaal	1.766,0	2.160,1	2.163,1	2.579,0	2.467,1	2.549,5	2.551,1	44,5%	0,1%

Tabel 9: Leeftijdsstructuur van het zelfstandig academisch personeel met verhouding man/vrouw in 1992 en 2003

	1992				2003			
	man	cum %	vrouw	cum %	man	cum %	vrouw	cum %
<30	6	0,1	9	2,5	9	0,2	4	0,6
30-34	166	5,5	35	12,2	133	4,4	58	10,2
35-39	341	16,6	48	25,7	370	16,0	113	29,0
40-44	494	32,7	68	44,6	478	31,0	129	50,4
45-49	703	55,5	101	72,9	495	46,5	93	65,8
50-54	604	75,1	55	88,2	546	63,6	87	80,2
55-59	443	89,5	34	97,7	674	84,8	85	94,3
60-64	313	99,7	8	100,0	467	99,4	32	99,6
65 en +	8	100,0	0	100,0	17	100,0	2	100,0

Tabel 10: Leeftijdsstructuur van het assisterend academisch personeel met verhouding man/vrouw in 1992 en 2003

	1992				2003			
	man	cum %	vrouw	cum %	man	cum %	vrouw	cum %
<24	159	13,4	148	19,8	157	10,9	176	14,7
25-29	575	61,9	425	76,8	527	47,5	479	54,9
30-34	266	84,3	112	91,8	299	68,3	255	76,3
35 en +	185	100,0	61	100,0	455	100,0	282	100,0

Tabel 11: Leeftijdsstructuur van het administratief en technisch personeel met verhouding man/vrouw in 1992 en 2003

	1992				2003			
	man	cum %	vrouw	cum %	man	cum %	vrouw	cum %
<24	31	1,3	61	3,4	58	2,8	82	3,5
25-29	106	6,0	128	10,7	126	8,8	185	11,6
30-34	139	12,2	201	22,1	173	17,2	233	21,7
35-39	199	21,0	365	42,7	225	28,0	298	34,6
40-44	453	41,2	487	70,3	227	39,0	296	47,5
45-49	564	66,2	280	86,2	226	49,9	408	65,2
50-54	427	85,2	158	95,1	415	69,9	476	85,9
55-59	281	97,6	81	99,7	535	95,8	289	98,5
60-64	52	100,0	4	100,0	87	100,0	34	100,0
65 en +	0	100,0	0	100,0	0	100,0	0	100,0

Tabel 12: Verhouding man/vrouw in voltijdse eenheden naar personeelscategorie sinds 1992

	1992				1994				1996			
	man	%	vrouw	%	man	%	Vrouw	%	man	%	vrouw	%
ZAP	2.190,9	89,3%	261,5	10,7%	2.117,8	88,5%	276,0	11,5%	2.056,1	87,6%	291,1	12,4%
AAP	965,7	60,7%	625,6	39,3%	950,5	59,5%	647,1	40,5%	960,2	56,9%	727,2	43,1%
ATP	2.240,1	57,6%	1.646,6	42,4%	2.101,4	57,7%	1.537,9	42,3%	2.004,3	56,7%	1.528,8	43,3%
WP	1.452,2	66,3%	739,5	33,7%	1.717,1	65,2%	914,9	34,8%	1.864,2	64,1%	1.044,9	35,9%
ATP bwu	694,9	39,3%	1.071,1	60,7%	761,9	35,3%	1.398,2	64,7%	783,9	36,2%	1.379,2	63,8%
totaal	7.543,8	63,5%	4.344,3	36,5%	7.648,6	61,6%	4.774,0	38,4%	7.668,7	60,7%	4.971,2	39,3%
	1999				2002				2003			
	man	%	vrouw	%	man	%	Vrouw	%	man	%	vrouw	%
ZAP	2.028,0	87,0%	303,6	13,0%	2.162,8	85,4%	369,6	14,6%	2.152,8	85,0%	380,4	15,0%
AAP	952,2	55,6%	760,2	44,4%	984,4	54,4%	823,6	45,6%	975,0	53,4%	850,2	46,6%
ATP	1.959,0	54,1%	1.664,1	45,9%	1.980,6	52,0%	1.828,5	48,0%	1.959,6	51,0%	1.880,8	49,0%
WP	3.007,0	62,2%	1.830,4	37,8%	3.236,6	59,2%	2.234,9	40,8%	3.367,7	58,2%	2.418,0	41,8%
ATP bwu	935,5	36,3%	1.643,4	63,7%	856,5	33,6%	1.693,0	66,4%	844,6	33,1%	1.706,4	66,9%
totaal	8.881,8	58,9%	6.201,7	41,1%	9.220,8	57,0%	6.949,5	43,0%	9.299,1	56,2%	7.235,8	43,8%

Conclusies

In dit overzicht, waarbij de evolutie wordt geschetst van 1992 tot 2003, wijzen we op een aantal vaststellingen en knelpunten die duidelijk naar voren komen in de analyse van het personeel aan de Vlaamse universiteiten.

De werkgelegenheid aan de Vlaamse universiteiten is verder toegenomen. Op 1 februari 2003 waren er aan de Vlaamse universiteiten welgeteld 16.534,9 voltijdse eenheden, een stijging van 4646,9 voltijdse eenheden of 39,1% ten opzichte van 1992. In vergelijking met 2002 is er een stijging van 3,1%.

In de periode 1996-2003 stegen de werkingsuitkeringen met 21,1% en het totale personeel met 32,8%. Er is echter nog steeds sprake van erosie van de werkingsmiddelen. De stijging van de werkingsuitkeringen is immers niet in bijkomend personeel geïnvesteerd. De personeelsgroepen AP en ATP, betaald met de werkingsuitkeringen, bereiken in 2003 nagenoeg hetzelfde aantal als in 1992. Het is vooral de overname van de vaste FWO-onderzoekers die voor een lichte stijging zorgde. De universiteiten blijven aldus een voorzichtig beleid voeren ten aanzien van de personeelsformatie binnen de werkingsuitkeringen.

Het personeel bezoldigd met andere inkomsten (WP + ATPwu) verdubbelde echter in de periode 1992-2003.

Het WP maakt momenteel 35% uit van het totale personeelsbestand aan de Vlaamse universiteiten, tegenover 18,4% in 1992.

In de globale personeelsformatie is de stijging relatief steeds minder naar administratief en technisch personeel gegaan. De ratio academisch en wetenschappelijk personeel tot administratief en technisch personeel (zowel bezoldigd op de werking als op andere inkomsten) is geëvolueerd van 1,1 in 1992 naar 1,6 in 2003.

Een reden tot zorg blijft de vergrijzing van het personeel aan de Vlaamse universiteiten.

Op 1 februari 2003 is al 33,7% van het ZAP ouder dan 55 jaar, ten opzichte van 28,3% in 2002 en 23,6% in 1992. Binnen een beperkt aantal jaren zullen aldus de hogere rangen van het professorenkorps behoorlijk worden uitgedund. Verder is het opvallend dat de vergrijzing zich vooral sterk voordoet onder de mannen. De hogere loonkosten van het oudere ZAP beperken de mogelijkheden van de universiteiten om in jong talent te investeren. De gevolgen van de vergrijzing worden onderkend en de universiteiten

vrezan dat wanneer de oudere generatie met pensioen vertrekt, ook veel wetenschappelijke bagage verloren zal gaan. Bovendien zal de taakbelasting van de groep professoren tussen 40 en 50 de komende tien jaar verder verzwaren en zal hun begeleidingsopdracht verder toenemen.

Bij het AAP en het ATP zet de vergrijzing zich eveneens gewoon door en stellen zich de problemen van de toenemende loonkost en de beperkte mogelijkheden tot vervanging met jonger en hoger gekwalificeerd personeel. Het AAP ouder dan 30 laat een gestadige, vrij grote stijging zien sinds 1992, hetgeen suggereert dat de doorstroming naar het ZAP – ook veroorzaakt door het langer worden van de looptijd van het mandaat van doctor-assistent – in de jaren negentig moeilijker is geworden.

De leeftijdsstructuur van het ATP is sinds 1992 gewoon met tien jaar verschoven. De aantallen ATP in de jonge leeftijdscategorieën zijn onrustwekkend laag. Dit wordt enigszins gecompenseerd door een heel andere leeftijdsopbouw bij het ATP bezoldigd buiten de werkingsuitkeringen.

Het aantal vrouwelijke ZAP-leden bedraagt momenteel niet meer dan 15,0%. In de hogere graden van het ZAP is het aandeel vrouwen nog kleiner, hetgeen aantoont dat er nog steeds iets schort aan de doorstroming van vrouwen. Ook de positie van vrouwen in de andere personeelscategorieën wijst uit dat vrouwen voornamelijk ingeschaald zijn in de lagere salarisschalen.

Hoewel de scheve verhouding tussen mannen en vrouwen blijft opvallen, laat het gestegen aantal vrouwen in de totale personeelsformatie toch zien dat de Vlaamse universiteiten meer aandacht besteden aan een beleid inzake gelijke kansen. Een actiever inhaalbeleid dringt zich echter op gezien het aantal vrouwen nergens de helft bedraagt van het totaal aantal personeelsleden. Het ATP buiten de werkingsuitkeringen is daarop de enige uitzondering.

1.2 Buitenlandse onderzoekers: Koninklijk Besluit van 26 maart 2003 tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de Besluitwet van 28 december 1944 betreffende maatschappelijke zekerheid der arbeiders

Op 28 april 2003 verschijnt in het Belgisch Staatsblad het Koninklijk Besluit tot wijziging van de Wet op de maatschappelijke zekerheid (Koninklijk Besluit tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de Besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders).

Dit Koninklijk Besluit regelt de sociale zekerheidssituatie voor buitenlandse bursalen. Deze problematiek was al langer een voorwerp van zorg voor zowel de overheid als de universiteiten. Het besluit treedt in voege op 1 juli 2003 en betreft bursalen, met name doctorandi en postdocs in internationale mobiliteit (Belgen, EU-onderdanen, personen hiermee gelijkgesteld en niet-EU'ers met tijdelijk verblijf).

Met de invoering van dit Koninklijk Besluit zijn niet alleen de EU-onderdanen en gevestigde vreemdelingen, maar ook buitenlandse onderzoekers afkomstig uit landen waarmee België bi- of multilaterale akkoorden heeft afgesloten, onderworpen aan de volledige RSZ, voor zover de akkoorden dit voorzien.

De andere buitenlandse vorsers (doctorandi en postdocs) worden gedeeltelijk onderworpen aan de sociale zekerheid. De toepassing van de wet wordt met name beperkt tot de regeling inzake de verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit, de sector van de geneeskundige verzorging en uitkeringen, de kinderbijslag-

regeling voor werknemers en de regeling betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers.

Het Koninklijk Besluit kwam tot stand na geconcentreerd overleg tussen de Vlaamse en Franstalige universiteiten en op voorstel van de Federale Raad voor Wetenschapsbeleid (FRWB).

1.3 Gedeeltelijke vrijstelling van bedrijfsvoorheffing voor wetenschappelijke onderzoekers

Het Koninklijk Besluit tot vaststelling van de toepassingsmodaliteiten zoals voorzien in artikel 385 van de Programmawet van 24 december 2002, treedt op 1 oktober 2003 in voege. Het Koninklijk Besluit stelt dat universiteiten, hogescholen, het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek, het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen en de erkende wetenschappelijke instellingen, voor hun assistent-onderzoekers en/of postdoctorale onderzoekers slechts 50% van de bedrijfsvoorheffing die zij verschuldigd zijn, dienen te storten.

In een schrijven van 25 oktober 2002 deelde Y. Ylieff, regeringscommissaris belast met wetenschapsbeleid, de universiteiten mee dat de federale regering een voorstel voor een gedeeltelijke vrijstelling van de bedrijfsvoorheffing voor doctoraal assistenten [sic] had goedgekeurd op 8 oktober 2002. In een raming betreffende de financiële impact voor de universiteiten werd, door de regeringscommissaris, een bedrag van 30 miljoen euro per jaar genoemd.

In het Koninklijk Besluit wordt echter geen nominatieve lijst opgenomen van de personeelscategorieën die onder het toepassingsgebied van dit besluit vallen en worden enkel de termen 'assistent-onderzoekers' en 'postdoctorale onderzoekers' gebruikt. Interuniversitaire afspraken worden gemaakt over de personeelscategorieën die door alle Vlaamse universiteiten worden beschouwd als vallende onder het toepassingsgebied van het Koninklijk Besluit.

1.4 Vrijstellingsvoorwaarden van sommige doctoraatsbeurzen (Ci.AOIF.25/2002)

De voorwaarden voor belastingvrijstelling van bepaalde doctoraatsbeurzen, opgenomen in de ministeriële omzendbrief Ci.RH.241/467.677 van 6 februari 1997, werden geconcretiseerd en verduidelijkt in de circulaire AOIF.25/2002 van 8 oktober 2002.

Er dient evenwel opgemerkt dat punt 5 van de circulaire (*De vrijstelling van belasting wordt slechts voor maximum vier opeenvolgende jaren aan de verkrijger van de bedoelde beurs verleend.*) een probleem stelt. Met name is er geen uitbreiding van de periode van beurstoekenning voorzien in geval de normale periode van viermaal 12 maanden dient onderbroken te worden bij verlof in het kader van moederschapsbescherming, bij onderbreking wegens langdurige ziekte en arbeidsongeschiktheid.

De Vlaamse Interuniversitaire Raad bespreekt deze problematiek tijdens zijn vergadering van 30 oktober 2003. De VLIR verzoekt minister van Financiën D. Reynders om de regelgeving aan te passen, in die zin dat in genoemde gevallen toch verlenging mogelijk zou zijn.

1.5 Ontwerp van besluit betreffende het onderwijs en de opleiding van personen die dierproeven uitvoeren, eraan meewerken of instaan voor de verzorging van proefdieren

In zijn brief van 1 juli 2003 vraagt dr. Evrard van FOD Volksgezondheid, Veiligheid Voedselketen en Leefmilieu aan de Vlaamse Interuniversitaire Raad om het ontwerp van besluit te onderzoeken en eventuele opmerkingen te formuleren.

Het ontwerp van Koninklijk Besluit wordt voorgelegd aan de VLIR-subgroep Veiligheid en Milieu, aan de voorzitters van de Commissies voor Ethisch proefdiergebruik van de universitaire instellingen en aan prof. E. Van Avermaet,

voorzitter van de VLIR-werkgroep Onderwijs. De bemerkingen worden overgemaakt aan dr. Evrard.

1.6 Microsoft Campus Agreement

De *Microsoft Campus Agreement* biedt kwalificerende educatieve afnemers de mogelijkheid voor hun onderwijsinstelling op abonnementsbasis licenties af te nemen voor één of meer producten. Op 20 juni 2003 gaat de VLIR akkoord met het indienen van een gezamenlijke offerteaanvraag met VLHORA voor het sluiten van een raamcontract voor levering van de Microsoft Campus Agreement.

De offerteaanvraag voor het sluiten van een raamcontract voor levering van licenties volgens het Microsoft Campus Agreement-model, wordt op 12 juli 2003 gepubliceerd in het Europees Publicatieblad en op 17 juli 2003 in het Bulletin der Aanbestedingen. Op 10 september 2003 gaat de VLIR akkoord met het ontwerp van gunningsvoorstel om het raamcontract voor levering van licenties volgens het Microsoft Campus Agreement-model te gunnen aan de firma Dolmen uit Aartselaar.

1.7 Microsoft OOPS!

Op 17 december 2002 werd de raad op de hoogte gebracht van het *OOPS!*-initiatief van Microsoft. *OOPS!* is een jaarlijks hernieuwbaar abonnementssysteem voor Microsoft software voor studenten/personeelsleden van het hoger onderwijs in België. *OOPS!* staat voor Officiële Operationele Productivity Software. Op 30 oktober 2003 gaat de VLIR akkoord met de ondertekening van de raamovereenkomst met Microsoft inzake het *OOPS!*-aanbod, op voorwaarde dat er geen afnameverplichting is en dat geen bepaling van exclusiviteit in de overeenkomst wordt opgenomen.

1.8 Bibliografische gegevensbestanden en elektronische tijdschriften

In haar brief van 21 januari 2002 deelde minister Vanderpoorten mee dat de Vlaamse regering op 14 december 2001 beslist had vanaf 2003 de overheidsmiddelen voor de aankoop van de bibliografische gegevensbestanden en elektronische tijdschriften te verdelen volgens volgende sleutel:

- onderzoeksinstituten: 9%, Vito en IMEC elk 4.5%,
- hogescholen: 26%,
- universiteiten: 65%.

Om de aanschaf van de bibliografische gegevensbestanden en elektronische tijdschriften vlot te laten verlopen, werd in 2002 de werkgroep Elektron opgericht. Hierin zijn VLIR, VLHORA, IMEC, Vito en VOWB vertegenwoordigd. Binnen de werkgroep werd overlegd over de oprichting van een v.z.w. om de bijdragen van de verschillende instellingen te beheren en geldige contracten te kunnen sluiten met leden, derden en leveranciers.

Midden 2003 start de werkgroep Elektron met besprekingen omtrent de keuze en financiering van de databanken voor 2004. Onderhandelingen met de voornaamste leveranciers worden eveneens opgestart om, binnen de budgettaire mogelijkheden, tenminste de voortzetting van de bestaande bestanden te kunnen realiseren.

Via schriftelijke procedure keurt de VLIR het ontwerp van statuten van de v.z.w. Wetenschappelijke Elektronische Bibliotheken, afgekort Elektron, goed. De oprichtingsakte van de v.z.w. wordt op 22 december 2003 neergelegd bij de griffie en op 31 december 2003 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. De stichtende leden van de Elektron v.z.w. zijn de individuele universiteiten, VLHORA, IMEC en Vito. De zetel van de v.z.w. bevindt zich op het adres van de VLIR, Egmontstraat 5, 1000 Brussel.

1.9 Auteurswet

Tijdens de vergadering van de VLIR-werkgroep Universitair Beheer en Administratie van 19 november 2003 wordt voorgesteld een aparte denkgroep binnen de VLIR op te richten om op korte termijn de problematiek rond de toepassing van de auteurswetgeving binnen de elektronische leeromgeving te bespreken. De momenteel geldende regels inzake auteursrecht houden immers belangrijke beperkingen in voor ontwikkelingen inzake ICT- en mediaondersteund onderwijs.

De bestaande Belgische auteurswet van 1994 voorziet in een uitzondering op het auteursrecht *ter illustratie bij onderwijs of voor wetenschappelijk onderzoek*. Het toepassingsgebied van deze uitzondering is evenwel beperkt tot handelingen van reproductie. Uitgesloten van de bestaande uitzondering zijn echter de handelingen van mededeling van beschermd materiaal.

Het federale parlement zal zich, ten gevolge van een Europese richtlijn (2001/29/EG), moeten uitspreken over een wetsvoorstel tot aanpassing van de Belgische auteurswet van 1994.

Het wetsontwerp zoals dat in de vorige legislatuur ter tafel lag, voorziet evenwel niet in een uitbreiding van het toepassingsgebied van de onderwijs- en onderzoeksexceptie.

Dit laatste is echter mogelijk wanneer men de overeenstemmende bepalingen van de Europese richtlijn 2001/29/EG beschouwt. Die staan de lidstaten toe om uitzonderingen op het auteursrecht te aanvaarden ten aanzien van: *gebruik uitsluitend als toelichting bij het onderwijs of ten behoeve van het wetenschappelijk onderzoek [indien] de bron, waaronder de naam van de auteur, wordt vermeld, tenzij dit niet mogelijk blijkt, en voorzover het gebruik door het beoogde, niet-commerciële doel wordt gerechtvaardigd*. De bepalingen die de EU voorschrijft zijn echter geen verplichtingen voor de lidstaten.

Via schriftelijke procedure keurt de VLIR de samenstelling van de VLIR-denkgroep Auteursrecht goed op 2 december 2003. Deze denkgroep bestaat uit verantwoordelijken van (digitale) leerplatformen en experts intellectuele rechten. De denkgroep krijgt de opdracht om over deze problematiek verder interuniversitair overleg te plegen en een advies te formuleren.

1.10 Beleidsworkshop Internationale mobiliteit van onderzoekers in Europa: uitdagingen voor Vlaanderen

Op 21 februari 2003 organiseert het Vlaams Contactpunt Kaderprogramma, de VLIR en de VLHORA, in het kader van de realisatie van de Europese Onderzoeksruimte, een beleidsworkshop over de toepassing van de Europese strategie ter bevordering van de mobiliteit van onderzoekers in Vlaanderen. De belangstelling voor dit initiatief vanwege de Vlaamse universiteiten, hogescholen en onderzoeksinstituten is zeer groot.

Tijdens de workshop worden de volgende thema's behandeld:

- Krachtlijnen van de Europese mobiliteitsstrategie en uitdagingen voor Vlaanderen,
- De Europese portaalsite: elektronisch infoloket voor mobiele onderzoekers,
- Naar een Vlaams actieplan voor mobiele onderzoekers: Verbinding tussen de Europese portaalsite en de websites van individuele instellingen; Praktische organisatie van het Vlaams netwerk van mobiliteitscentra; Gevalideerde informatie over huidige relevante wetgeving; Vacatures voor buitenlandse onderzoekers; Mobiele onderzoekers in de statistieken.

HOOFDSTUK 2

WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

De Vlaamse Interuniversitaire Raad gaat akkoord om de BOF-middelen van 2004 te verdelen volgens de bestaande verdeelsleutel. De VLIR beslist dat bijkomend onderzoek nodig is om tot een consensus te komen over een verdere verfijning of aanpassing van de BOF-verdeelsleutel. Ter zake wordt contact opgenomen met het steunpunt O&O-statistieken.

Voor de beoordeling van de kwaliteit van het onderzoeksmanagement in het algemeen en van de werking van de onderzoeksraden aan de universiteit in het bijzonder, stelt de VLIR een externe commissie van experts aan. De publicatie van het beoordelingsrapport is voorzien voor september 2004.

De VLIR hecht zijn goedkeuring aan de voortzetting van de activiteiten van de subgroep Kwaliteitszorg Rechten betreffende het ontwikkelen van een instrument voor de evaluatie van het onderzoek in de rechtswetenschappen.

Het European Science Foundation wenst een Europese databank van wetenschappelijke tijdschriften en boeken in het domein van de humane wetenschappen, geordend per discipline, op te zetten. Ter zake worden door de VLIR interuniversitaire denkgroepen opgericht.

Op 10 december 2003 organiseert de VLIR, in samenwerking met Vlaamse instellingen voor wetenschappelijk onderzoek, de workshop Bibliometrie als prestatie maat voor cultuur- en gedragswetenschappen.

De VLIR geeft een gunstig gevolg aan de vraag van IMEC om wijzigingen in de samenstelling van de wetenschappelijke adviesraad door te voeren.

Op voorstel van de VLIR worden vier effectieve leden en vier plaatsvervangers aangeduid om in het Beoordelingscomité van Contractueel Onderzoek Voedselveiligheid, Sanitair Beleid en Dierenwelzijn te zetelen.

2.1 Kwaliteitscriteria voor de verdeling van BOF-middelen

Vanaf 2003 worden, op voorstel van de Vlaamse Interuniversitaire Raad, de middelen van het Bijzonder Onderzoeksfonds (BOF) verdeeld volgens volgende criteria:

- luik a:
- het procentueel aandeel in tweedecyclusediploma's (0,35),
 - het procentueel aandeel in doctoraatsdiploma's (0,50) en
 - het procentueel aandeel in werkingsuitkeringen (0,15).

- luik b:
- het procentueel aandeel in bruto publicaties als maat voor de productiviteit (0,50) en
 - het procentueel aandeel in bruto-citaties als maat voor de zichtbaarheid (0,50).

Het aandeel van BOF-middelen waarop luik a van de BOF-sleutel wordt toegepast, wordt over een periode van drie jaar gradueel afgebouwd tot 70% van het geheel van de BOF-middelen. Het aandeel van luik a daalt van 90% (in 2003), tot 80% (in 2004) naar 70% (vanaf 2005), terwijl het aandeel van luik b in dezelfde periode stijgt van 10% naar 30%. Het bedrag voorzien voor de K.U.Brussel is uit de BOF-verdeling gehaald en vastgelegd op 0,23%.

Tijdens de vergadering van 22 april 2003 komt de VLIR overeen dat de raad voorlopig geen aanpassingen wenst te doen aan de BOF-verdeelsleutel. De raad gaat akkoord om de BOF-middelen van 2004 te verdelen volgens de huidige BOF-verdeelsleutel waarbij luikonderdeel Aa 80 % van de middelen omvat en luikonderdeel Bb 20 %.

Op 22 april 2003 beslist VLIR eveneens dat bijkomend wetenschappelijk onderzoek nodig is om tot een consensus te komen over een verdere verfijning of aanpassing van de BOF-verdeelsleutel. De VLIR stelt voor om aan het steunpunt O&O-statistieken de opdracht te geven de voorstellen van de universiteiten betreffende de aanpassingen van de BOF-verdeelsleutel te toetsen en hierbij speciaal aandacht te schenken aan drie criteria met name: betrouwbaarheid, meetbaarheid en transparantie. Zij stelt ook voor dat het steunpunt O&O-statistieken zou meedelen met welke problemen en discussies men geconfronteerd werd bij de berekening van het totaal aantal publicaties en citaties per universiteit ter verdeling van de BOF-middelen in 2003, en welke oplossingen hiervoor werden gevonden.

2.2 Externe beoordeling van de kwaliteit van het onderzoeksmanagement en de werking van de onderzoeksraden

In het besluit van de Vlaamse regering van 8 september 2000 betreffende de financiering van de Bijzondere Onderzoeksfondsen aan de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap (gewijzigd op 24 januari 2003) worden de universiteiten gevraagd gezamenlijk zorg te dragen voor een achtjaarlijkse externe beoordeling van de kwaliteit van het onderzoeksmanagement in het algemeen en van de werking van de onderzoeksraden in het bijzonder.

Op 11 februari 2003 gaat de VLIR akkoord met het eerste voorstel van werkwijze, zoals voorgesteld door de VLIR-werkgroep Onderzoek. Rekening houdend met het schrijven van mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, van 3 april 2003 en de

bespreking hiervan door de VLIR-werkgroep Onderzoek op 4 april 2003, wordt het eerste voorstel van werkwijze aangepast. Op 22 april 2004 keurt de VLIR dit aangepaste voorstel goed.

De VLIR maakt een onderscheid tussen de beoordeling van de kwaliteit van het onderzoeksmanagement en van de werking van de onderzoeksraden aan de universiteit enerzijds, en het onderzoeksmanagement vanwege de overheid anderzijds.

Voor de beoordeling van de kwaliteit van het onderzoeksmanagement in het algemeen en van de werking van de onderzoeksraden aan de universiteit in het bijzonder, stelt de VLIR een externe commissie van experts aan. Op basis van de zelfevaluatiedossiers en gesprekken met de universitaire delegaties zal de externe commissie haar beoordelingsrapport opstellen. De publicatie van het rapport is voorzien voor september 2004.

Op 30 oktober 2003 hecht de VLIR zijn goedkeuring aan het gemeenschappelijk opiniestuk betreffende de beoordeling van het onderzoeksmanagement van de overheid.

2.3 Kwaliteitszorg van het wetenschappelijk onderzoek in de rechtswetenschappen

Tijdens zijn vergadering op 8 oktober 2002 heeft de VLIR de subgroep Kwaliteitszorg Rechten opgericht en haar de opdracht gegeven een instrument voor te stellen voor de evaluatie van de kwaliteit van het onderzoek in de rechtswetenschappen.

De eerste bevindingen van de subgroep Kwaliteitszorg Rechten worden samengevat in de nota *Naar een instrument voor de evaluatie van het onderzoek in de rechtswetenschappen: een stand van zaken*. Deze nota vormt het vertrekpunt voor verdere discussie en dialoog met de collega's van de verschillende Vlaamse rechtsfaculteiten. Na toelichting op de faculteitsraden legt de voorzitter van de subgroep de nota aan de VLIR voor.

Op 16 december 2003 hecht de raad zijn goedkeuring aan de voortzetting van de activiteiten betreffende het ontwikkelen van een instrument voor de evaluatie van het onderzoek in de rechtswetenschappen door de subgroep Kwaliteitszorg Rechten.

2.4 European Citation Index Humanities

De European Science Foundation (ESF) onderzoekt de mogelijkheid om een citatie-index voor de humane wetenschappen op te zetten. Secretaris-generaal J. Traest van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) vraagt de Vlaamse Interuniversitaire Raad om de Vlaamse bijdrage hierin te leveren.

ESF wenst een Europese databank van wetenschappelijke tijdschriften en boeken, geordend per discipline, in het domein van de humane wetenschappen op te zetten. Voor de tijdschriften wordt volgende procedure vastgelegd: (1) tijdschriftenlijsten worden opgevraagd in verschillende Europese landen; (2) expertgroepen van 3 à 5 wetenschappers ontwikkelen een methodologie en screenen de ontvangen tijdschriftenlijsten; (3) een *European Citation Index in Humanities* (ECIH) wordt samengesteld.

Per schriftelijke procedure gaat de VLIR akkoord om voor volgende clusters van vakgebieden interuniversitaire denkgroepen op te richten: Wijsbegeerte, Godsdienstwetenschappen, Wetenschapsfilosofie; Taal- en letterkunde, Klassieke filologie; Oosterse studies; Geschiedenis, Wetenschapsgeschiedenis; Archeologie, Kunstwetenschappen en kunstgeschiedenis, Musicologie; Psychologie, Pedagogie; Gender studies, Antropologie/Etnologie; Economie; Sociale wetenschappen. Deze denkgroepen hebben de opdracht een gerangschikte lijst van tijdschriften op te stellen voor hun betreffende vakgebieden.

2.5 Workshop Bibliometrie als prestatie maat voor cultuur- en gedragswetenschappen

In samenwerking met prof. Marc De Mey, de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB), het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO), de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten, en het Steunpunt O&O-statistiek, organiseert de VLIR op 10 december 2003 de workshop *Bibliometrie als prestatie maat voor cultuur- en gedragswetenschappen*. Deze workshop heeft plaats in de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten.

Vanaf het begrotingsjaar 2003 worden de BOF-middelen gedeeltelijk verdeeld volgens het aantal publicaties en citaties gerapporteerd door ISI (Institute for Scientific Information) en aangeleverd door het Steunpunt O&O-statistiek. Tot hiertoe zijn in deze berekeningen enkel de bèta- en gamma-disciplines betrokken omdat de statistische gegevens van ISI minder representatief zijn voor bepaalde subsets van de alfa-disciplines. Aangedrongen wordt om ook voor deze disciplines prestatie metingen te ontwikkelen en in de berekeningen voor de BOF-sleutel te laten meetellen. De workshop biedt een forum voor het uitwisselen van informatie omtrent lopende initiatieven in de ontwikkeling van bibliometrische instrumenten voor sommige alfa-disciplines, zoals het initiatief van ESF om een Europese citatie-index voor humane wetenschappen samen te stellen en de wetenschappelijke bevindingen inzake bibliometrische indicatoren voor de sociale en humane wetenschappen.

2.6 Wetenschappelijke adviesraad van IMEC

In zijn brief van 6 mei 2003 vraagt de algemeen directeur van IMEC of de VLIR een gunstig gevolg kan geven aan volgende wijzigingen in de

samenstelling van de wetenschappelijke adviesraad van IMEC. Het betreft (1) de vervanging van drie leden (dr. M. Fukuma door dr. K. Shimogashi, Hitachi, Japan; dr. L. Bousse door dr. I. Bolsens, Xilinx, V.S.A. en dr. A. J. van Roosmalen door dr. R. Penning de Vries, Philips Semiconductors, Nederland), en (2) de uitbreiding met één lid (dr. J. Monnier, STMicroelectronics, Frankrijk). Bij schriftelijke procedure beslist de VLIR deze wijzigingen goed te keuren.

2.7 Beoordelingscomité van Contractueel Onderzoek Voedselveiligheid, Sanitair Beleid en Dierenwelzijn

De FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu is bevoegd voor het contractueel onderzoek betreffende de voedselveiligheid, de ziektebestrijding (dier, plant) en het welzijn van dieren. Een beoordelingscomité voor de toekenning van toelagen voor wetenschappelijk onderzoek inzake voedselveiligheid, sanitair beleid en dierenwelzijn wordt opgericht. Door de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, R. Demotte, worden, op voorstel van de VLIR, vier effectieve leden en vier plaatsvervangers aangewezen om in dit comité te zetelen.

Effectieve leden: prof. Bruno Godderis, K.U.Leuven; prof. Chris Van Ginneken, UA; prof. Richard Ducatelle, UGent; prof. Willy Baeyens, VUB.

Plaatsvervangers: prof. Chris Michiels, K.U.Leuven; prof. Peter Bols, UA; prof. Johan Debevere, UGent; prof. Leo Goeyens, VUB.

HOOFDSTUK 3

WETENSCHAPPELIJK ONDERWIJS

De VLIR formuleert zijn advies over de oprichting van de Erkenningscommissie. Enkele kernpunten uit genoemd advies zijn: de VLIR zou, inzake een aantal belangrijke beslissingen, moeten gehoord worden; de Erkenningscommissie wacht een belangrijke opdracht in het kader van de advisering over de omvormingsdossiers, de macrodoelmatigheid van nieuwe opleidingen, de tijdelijke erkenning. Verder dringt de VLIR aan op de deskundigheid van de leden van de commissie, en formuleert standpunten met betrekking tot de werking en de opdracht van de commissie.

Het advies inzake de omvormingsdossiers wordt voorbereid door de werkgroep Structuurdecreet en vervolgens goedgekeurd door de VLIR. In het advies wordt gewezen op het gegeven dat slechts een beperkt aantal omvormingsdossiers een vermeerdering of vermindering van de studieomvang inhouden. Tevens wordt in het advies gereageerd op de denkpiste die de Vlaams minister van Onderwijs en Vorming lanceert betreffende de organisatie van de onderzoeksmaster in een 3+1+1' traject.

In het advies inzake het Aanvullingsdecreet betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, formuleert de VLIR als algemene bedenking dat veel elementen uit het decreet een administratieve overlast zullen creëren.

Na een lang en complex traject van overleg, keurt de VLIR het advies bij het Flexibiliseringsdecreet goed. Het advies bevat een aantal tekstuele, technische en inhoudelijke bemerkingsen.

De VLIR acht het wenselijk inzake de VAO's met een uitgesproken beroepsvoorbereidend karakter een gemeenschappelijk beleid te ontwikkelen, onder meer om te voorkomen

dat dezelfde opleiding aan de ene instelling wel als master zou ingericht worden, en aan de andere niet. Een ad hoc werkgroep bereidt een nota voor. Het standpunt van de rectoren resulteert in het VLIR-standpunt ten aanzien van VAO's met een beroepsvoorbereidend karakter, de huisartsenopleiding en de opleiding Geneesheer-specialist.

De VLIR beslist in een schrijven aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, uitdrukkelijk kenbaar te maken dat de VLIR de inhoud van het Koninklijk Besluit betreffende de planning van het medische aanbod blijft ter discussie stellen.

Betreffende de erkenningsmodaliteiten van artsen en houders van een bijzondere beroepstitel meent de VLIR dat in het Koninklijk Besluit een aantal federale en Vlaamse bevoegdheden doorkruist worden, dat de mogelijkheid tot het inrichten van interuniversitaire opleidingen onvoldoende voorzien wordt, en dat er geen duidelijkheid omtrent de financiële implicaties gecreëerd wordt.

De opdrachten van de werkgroep Opleiding Geneesheer-specialist worden aangepast en aangevuld.

Ten behoeve van de uitwerking van een aangepaste interuniversitaire procedure voor de behandeling van de dossiers met aanvragen tot de volledige en gedeeltelijke gelijkwaardigheid met het diploma arts, wordt de Interuniversitaire Commissie Gelijkwaardigheid Diploma Arts ingericht.

Betreffende de adviesaanvragen voor de volledige gelijkwaardigheid diploma arts wordt een interuniversitaire procedure opgestart. Vanaf mei 2003 worden alle aanvragen voor gedeeltelijke gelijkwaardigheid diploma arts gecentraliseerd op het VLIR-secretariaat en wordt twee keer per jaar het interuniversitair examen Gedeeltelijke Gelijkwaardigheid georganiseerd.

3.1 VLIR-advies over de oprichting van de Erkenningscommissie

In haar brief van 10 april 2003 vraagt mevrouw M. Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, het VLIR-advies betreffende de oprichting van de Erkenningscommissie, zoals decretaal bepaald in artikel 63 van het Structuurdecreet van 4 april 2003. Gezien de hoogdringendheid waarmee het advies gevraagd wordt, is er geen mogelijkheid tot het samenroepen van een werkgroep en wordt bijgevolg op de raadsvergadering van 22 april 2003 het door de algemeen directeur opgestelde ontwerpadvies toegelicht. Na aanvullingen door de rectoren wordt het advies over de oprichting van de Erkenningscommissie goedgekeurd tijdens de raadsvergadering van 22 april 2003.

In het advies wordt voorgesteld dat betreffende een aantal belangrijke beslissingen het VLIR-standpunt zou moeten gehoord worden. Zo wenst de VLIR zijn standpunt te geven bij de samenstelling en de werking van de Erkenningscommissie. In punt 2.4 van het advies betreffende de opdracht van de Erkenningscommissie, worden een aantal principes vooropgesteld. Belangrijk hierbij is de verwijzing naar het punt van de studieduur. De algemeen directeur stelt dat de VLIR aandringt op een protocolakkoord over de studieduur met de minister.

In het advies benadrukt de VLIR dat de Erkenningscommissie een erg belangrijke en zware opdracht wacht in het kader van de advisering over de omvormingsdossiers naar bachelor/master-opleidingen, de macrodoelmatigheid van nieuwe opleidingen, de tijdelijke erkenning en andere aangelegenheden. De VLIR beperkt haar huidig advies tot de meest onmiddellijke opdrachten van de Erkenningscommissie, maar neemt zich voor zijn denkbeelden over de andere opdrachten van de Erkenningscommissie later mee te delen.

De VLIR dringt in het advies aan op de deskundigheid van de leden van de Erkenningscommissie en meent dat het wenselijk is dat de samenstelling van de Erkenningscommissie over een vrij lange periode constant blijft. De VLIR dringt er tevens op aan dat zij nog geconsulteerd

wordt over de door de minister voorgestelde lijst van leden van de Erkenningscommissie.

Met betrekking tot de werking van de Erkenningscommissie wenst de VLIR op een constructieve manier bij te dragen tot de werkzaamheden van de Erkenningscommissie teneinde een zo breed mogelijk draagvlak voor haar adviezen te helpen bewerkstellings.

Met betrekking tot de opdracht van de Erkenningscommissie ten aanzien van de omvormingsdossiers en de opdracht van de Erkenningscommissie ten aanzien van de macrodoelmatigheid van de mastersopleidingen, vraagt de VLIR dat de Erkenningscommissie de algemene regels en criteria die zij zal hanteren vooraf kenbaar maakt zodat de VLIR er zondig nog kan op reageren.

3.2 VLIR-advies betreffende de omvormingsdossiers die een vermeerdering of een vermindering van de studieomvang inhouden

Overeenkomstig artikel 123 §5 van het Structuurdecreet van 4 april 2003 wordt de VLIR door de Vlaams minister van Onderwijs en Vorming gevraagd zijn advies uit te brengen bij de omvormingsdossiers die een vermeerdering of vermindering van de studieomvang inhouden. Dit advies wordt voorbereid door de werkgroep Structuurdecreet op 22 oktober 2003 en goedgekeurd door de VLIR raad van 30 oktober 2003.

De VLIR wijst in zijn advies op het positief gegeven dat slechts een beperkt aantal omvormingsdossiers een vermeerdering of vermindering van de studieomvang inhouden. Daarnaast worden in het advies de verschillende argumentaties vastgesteld die gelden voor de verschillende categorieën van omvormingsdossiers.

Tevens wordt in het advies gereageerd op de denkplaatse die mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, lanceert in de persmededeling van 15 oktober 2003 betreffende de organisatie van de onderzoeksmaster in een 3+1+1' traject. De VLIR verwelkomt het initiatief van de minister en uit zijn bereidheid om samen met de minister verder construc-

tief na te denken over het voorstel. De VLIR stelt dan ook voor dat op het niveau van het kabinet een expertwerkgroep wordt opgericht die zich verder buigt over de onderzoeksmaster. Belangrijke aandachtspunten die moeten worden uitgeklaard zijn: de problematiek van de masterproef, de toelatingsvoorwaarden tot de opleiding, de invoeringsdatum en de eventuele noodzakelijke decreetwijzigingen.

3.3 VLIR-advies bij het Aanvullingsdecreet betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen

Een eerste versie van het aanvullingsdecreet dateert van 28 mei 2003. Deze versie wordt op beperkte schaal rondgestuurd voor reactie. Vervolgens wordt door het kabinet van Vlaams minister van Onderwijs en Vorming een krachtlijnennota (18 juni 2003) opgesteld. Tijdens de raadsvergadering van 20 juni 2003 bespreken de raadsleden deze nota en brengen zij tijdens het gesprek met de minister enkele advieselementen ter tafel. Op 18 juli 2003 wordt een herwerkte decreettekst verspreid door het kabinet.

Tijdens de raadsvergadering van 10 september 2003 keurt de raad het advies bij het Aanvullingsdecreet, dat is voorbereid door de werkgroep Structuurdecreet, goed.

In het advies formuleert de VLIR als algemene bedenking dat veel elementen uit het decreet een administratieve overlast zullen creëren. De VLIR stelt de creatie van allerlei nieuwe structuren, zoals bijvoorbeeld de verplichte oprichting van een studentenraad, in vraag.

3.4 Flexibilisering van het onderwijs

Op initiatief van het kabinet van Vlaams minister van Onderwijs en Vorming wordt een werkgroep

Flexibilisering opgericht waarin, namens de VLIR, prof. E. Van Avermaet en algemeen directeur D. Van Damme zetelen. De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van VLIR, VLHORA, VVS, administratie hoger onderwijs en kabinet. De bedoeling van de overheid is om volgend op het Structuurdecreet en binnen de huidige legislatuur van de Vlaamse regering, ook de flexibilisering van de studietrajecten, samen met de herziening van de studiefinanciering, decretaal te regelen. Op 21 januari 2003 en op 6 februari 2003 worden de eerste voorstellen besproken.

De redenen om flexibilisering uit te bouwen zijn: 1. het vergroten van de studiemogelijkheden voor de studenten (meer kansen tot het uitbouwen van een eigen leertraject), 2. het vergroten van de differentiëring van het onderwijsaanbod, 3. het vergroten van het levenslang leren door meer kansen te bieden tot kwalificatie op hoog niveau en meer mensen toegang te verschaffen tot het hoger onderwijs.

Het belangrijkste aandachtspunt dat aan bod moet komen in het Flexibiliseringsdecreet is het flexibiliseren van de organisatie van het onderwijs (doorbreken van het strakke studiejaarstelsel).

De desiderata van de overgrote meerderheid van studenten die een opleiding volgens een regulier traject (jaar na jaar) willen volgen, moet blijven bestaan maar anderzijds moeten er ook mogelijkheden worden geboden om soepeler in te spelen op de vraag van de studenten die op een andere manier specifieke competenties wensen te verwerven.

Op 28 mei 2003 worden werkdocumenten aangeleverd door het kabinet. Deze worden aangepast tijdens de vergadering van 16 juni 2003. De krachtlijnen van beide documenten worden aan de VLIR gepresenteerd tijdens de vergadering van 20 juni. Naar aanleiding van deze presentatie worden aan de raadsleden een aantal vragen voorgelegd die de advisering van deze tekst, door de VLIR, moeten vereenvoudigen. Tijdens dezelfde vergadering wordt eveneens een voorstel van nota betreffende de mogelijke invoering van een bindend studieadvies, besproken. De raadsleden hebben geen eens-

gezind standpunt inzake deze materie, maar de thematiek zal verder worden meegenomen in de besprekingen van het kabinet.

Op 18 juli 2003 wordt het voorontwerp van decreet flexibilisering goedgekeurd door de Vlaamse regering.

Tijdens de raadsvergadering van 10 september 2003 keurt de raad het advies bij het Flexibiliseringsdecreet, dat werd voorbereid door de werkgroep Structuurdecreet, goed. Enerzijds bevat het advies een groot aantal tekstuele en technische bemerkingen, anderzijds bevat het advies een aantal inhoudelijke bemerkingen. Na aanpassing van de tekst op basis van de adviezen en na overleg met de vakbonden wordt het voorontwerp van decreet voor advies overgemaakt aan de Raad van State. Op 7 december 2003 keurt de Vlaamse regering een tweede versie van het voorontwerp van decreet goed.

3.5 Omvorming VAO's met een uitgesproken beroepsvoorbereidend karakter

Tijdens zijn vergadering van 17 december 2002 besprak de VLIR de plaats van de VAO's (voortgezette academische opleidingen) met een uitgesproken beroepsvoorbereidend karakter in de nieuwe bama-structuur. Artikelen 16 en 17 §1 van het Structuurdecreet maken het mogelijk om opleidingprogramma's in te richten die buiten de bama-structuur vallen, maar die toch leiden tot een erkend – door de universiteit afgeleverd – postgraduaat getuigschrift of diploma van de overeenstemmende beroepstitel.

De VLIR acht het wenselijk ter zake een gemeenschappelijk beleid te ontwikkelen, onder meer om te voorkomen dat dezelfde opleiding aan de ene instelling wel als master zou ingericht worden, en aan de andere niet. De VLIR beslist hiertoe een ad hoc werkgroep op te richten. Tijdens de raadsvergadering van 11 februari 2003

wordt de samenstelling en de opdracht van deze werkgroep goedgekeurd.

De opdracht bestaat uit:

1. het screenen van alle momenteel door de Vlaamse universiteiten georganiseerde opleidingen die geen eerste- en tweede-cyclusopleidingen zijn. Het screenen gebeurt op basis van volgende vraag: kunnen deze opleidingen als opleidingen met een uitgesproken beroepsvoorbereidend karakter worden getypeerd in de zin zoals bedoeld in artikel 17 §1 van het Structuurdecreet? Hierbij worden de lerarenopleidingen niet meegenomen; de huisartsenopleiding en de medische specialisatieopleidingen wel.
2. het formuleren van een voorstel van lijst van opleidingen waarover de Vlaamse universiteiten het eens zijn om ze, volgens de bepalingen van de artikelen 16 en 17 van het ontwerpdecreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, aan te bieden en af te sluiten met een postgraduaat getuigschrift of een diploma van de betreffende beroepstitel.

De ad hoc werkgroep vergadert op 11 februari 2003 met als resultaat de nota *Voorstel van standpunt in verband met de postinitiële beroepsvoorbereidende opleidingen*. Deze nota houdt een weergave in van de beoordelingsdimensies, aangegeven door de leden van de werkgroep, en doet een voorstel van categorisering van de relevante opleidingen.

Deze nota wordt aan de instellingen voorgelegd met de vraag naar hun reactie. Tijdens de tweede vergadering van de ad hoc werkgroep (9 april 2003) worden de reacties van de instellingen besproken. De doelstelling van deze tweede bijeenkomst van de werkgroep is te komen tot een finale categorisering. Gezien de diversiteit van de reacties van de instellingen worden de reacties van de instellingen enkel vastgesteld en wordt vanuit de werkgroep geopteerd het dossier opnieuw over te maken aan de raad.

Op basis van de schriftelijke reacties van de

instellingen en de bespreking van deze reacties op de raadsvergadering van 22 april 2003, kan geen beslissing aangaande deze problematiek getroffen worden. De raadsleden beslissen hier toe een extra vergadermoment te plannen op 19 mei 2003 om deze problematiek opnieuw te bespreken.

Tijdens deze vergadering van 19 mei 2003 formuleren de rectoren hun eindstandpunt dat resulteert in het VLIR-standpunt van 2 juni 2003 ten aanzien van VAO's met een beroepsvoorbereidend karakter, de huisartsenopleiding en de opleiding geneesheer-specialist: situering in het perspectief van het decreet hoger onderwijs van 4 april 2003.

Het VLIR standpunt houdt in dat voor zowel de huisartsenopleiding als de specialisatieopleidingen geneeskunde wordt voorgesteld deze opleidingen om te vormen naar het master na master statuut. Voor de VAO opleidingen met een beroepsvoorbereidend karakter wordt de keuze aan de instellingen gelaten of zij een opleiding wensen te positioneren als een post-graduaat opleidingen dan wel als een master na master opleiding. In geval het gaat om een opleiding die in meerdere instellingen wordt aangeboden acht de VLIR het wel noodzakelijk dat een gezamenlijke keuze wordt gemaakt. Een algemene overweging is wel dat de instellingen, bij een keuze voor de omvorming naar het master na master statuut, zelf de verantwoordelijkheid dragen om te beantwoorden aan de decretale omschrijving van de kenmerken van een masteropleiding en de decretale omschrijving van accreditatievoorwaarden. De kwaliteitscriteria van de omgevormde opleiding zullen immers bepalen of de opleiding in kwestie als een master na master opleiding kan erkend, geaccrediteerd worden.

3.6 Contingentering

Tijdens de raadsvergadering van 20 juni 2003 bespreekt de VLIR de contingentering van de

artsen. De VLIR beslist in een schrijven aan de heer R. Demotte, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, uitdrukkelijk kenbaar te maken dat de VLIR de inhoud van het Koninklijk Besluit betreffende de planning van het medische aanbod blijft ter discussie stellen.

3.7 Ontwerp van Koninklijk Besluit tot Vaststelling van de Erkenningsmodaliteiten van Artsen en Houders van een Bijzondere Beroepstitel

De VLIR bespreekt tijdens de raadsvergadering van 16 december 2003 het ontwerp van Koninklijk Besluit tot Vaststelling van de Erkenningsmodaliteiten van Artsen en Houders van een Bijzondere Beroepstitel. De VLIR besluit een korte reactie over te maken aan de heer R. Demotte, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid. De VLIR meent dat in het Koninklijk Besluit een aantal federale en Vlaamse bevoegdheden doorkruist worden, dat de mogelijkheid tot het inrichten van interuniversitaire opleidingen onvoldoende voorzien wordt en dat er geen duidelijkheid omtrent de financiële implicaties gecreëerd wordt.

3.8 Opdrachten werkgroep Opleiding Geneesheer-specialist

Tijdens de raadsvergadering van 20 juni 2003 wordt beslist dat de werkgroep Opleiding Geneesheer-specialist het mandaat krijgt om concrete voorstellen te formuleren betreffende de omvorming van de opleidingen geneesheer-specialist naar het master na master statuut. Tijdens de raadsvergadering van 30 oktober 2003 wordt beslist dat de werkgroep Opleiding Geneesheer-specialist een selectiemechanisme dient op te stellen om de kandidaat-specialisten een stageplaats toe te wijzen.

3.9 Interuniversitaire Commissie Gelijkwaardigheid Diploma Arts

In opvolging van de beslissing van de raadsvergadering van 28 februari 2002 wordt de Interuniversitaire Commissie Gelijkwaardigheid Diploma Arts ingericht. De opdracht van deze commissie bestaat uit het uitwerken van een aangepaste interuniversitaire procedure voor de behandeling van de dossiers met aanvragen tot de volledige en gedeeltelijke gelijkwaardigheid met het diploma arts.

Tijdens de raadsvergadering van 20 juni 2003 keuren de raadsleden de voorgestelde procedure voor het behandelen van de aanvragen voor volledige en gedeeltelijke gelijkwaardigheid goed.

Betreffende de adviesaanvragen voor de volledige gelijkwaardigheid diploma arts wordt een interuniversitaire procedure opgestart. Daar waar de adviesaanvragen in het verleden vanuit NARIC werden verstuurd aan twee individuele universiteiten zullen alle toekomstige aanvragen behan-

deld worden in de Interuniversitaire Commissie Gelijkwaardigheid Diploma Arts.

Wie op basis van zijn buitenlands diploma niet in aanmerking komt voor een volledige gelijkwaardigheid kan zich bij de VLIR aanmelden voor een interuniversitair examen gedeeltelijke gelijkwaardigheid diploma. Het toekennen van deze gedeeltelijke gelijkwaardigheid behoort tot de bevoegdheid van de universiteiten. In het verleden had elke universiteit hiertoe haar eigen selectieprocedure. Vanaf mei 2003 echter worden alle aanvragen voor gedeeltelijke gelijkwaardigheid diploma arts gecentraliseerd op het VLIR-secretariaat en wordt 2 keer per jaar het interuniversitair examen gedeeltelijke gelijkwaardigheid georganiseerd. Dit examen omvat een schriftelijke toets en een mondeling interview. Het eerste interuniversitair examen gedeeltelijke gelijkwaardigheid heeft plaats op 16 september 2003. Er nemen 21 kandidaten deel.

Tijdens de raadsvergadering van 16 december 2003 keuren de raadsleden het examenreglement ten behoeve van genoemd examen goed.

HOOFDSTUK 4

KWALITEITSZORG

WETENSCHAPPELIJK ONDERWIJS

Met het Structuurdecreet Hoger Onderwijs wordt in Vlaanderen een accreditatiesysteem ingevoerd. Om diverse redenen heeft Vlaanderen voor de uitbouw van een accreditatiestelsel gekozen voor samenwerking met Nederland. Deze samenwerking wordt gerealiseerd via het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en Vlaamse hoger onderwijs. De VLIR is, gezien zijn decretale taak in de externe kwaliteitszorg, een van rechtswege erkend evaluatieorgaan. Samen met VLHORA wordt een visitatieprotocol voor de beoordeling van alle opleidingen (professionele bachelor, academische bachelor en master) opgesteld.

In het kader van de externe kwaliteitszorg zijn de in 2002 opgestarte visitaties (Farmaceutische wetenschappen, Architectuur, Scheikunde en Biochemie, Tandheelkunde, Elektrotechniek, Afrikaanse talen en culturen), en de in 2003 opgestarte visitaties (Geologie en Mijnbouwkunde, Lichamelijke opvoeding) afgerond. Verder lopen de visitatie Economische wetenschappen, Toegepaste economische wetenschappen, Handelsingenieur, de visitatie Geschiedenis en de visitatie Psychologie. Ten slotte zijn een aantal visitaties die in 2004 zullen worden uitgevoerd, opgestart, met name Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie, Werktuigkunde-elektrotechniek – eerste cyclus Toegepaste wetenschappen, Wijsbegeerte, en Wiskunde.

De visitatierapporten verschijnen na de formele aanbieding integraal op de webstek van de VLIR (www.vlir.be).

4.1 Kwaliteitszorg en accreditatie

In Vlaanderen hebben de universiteiten in 1991, in ruil voor een grotere zelfstandigheid, een systeem van interne en externe kwaliteitszorg opgezet. Dit systeem van kwaliteitszorg werd voornamelijk vanuit een verbeteringsperspectief geconcipieerd. De verantwoordelijkheid en het eigenaarschap van het kwaliteitszorgsysteem werd door de overheid volledig bij de instellingen gelegd, waarbij de visitaties werden gecoördineerd door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR).

Met het Structuurdecreet Hoger Onderwijs wordt in Vlaanderen een accreditatiesysteem ingevoerd. De Vlaamse overheid wenst hierbij verder te bouwen op het bestaande systeem van kwaliteitszorg en dit te versterken. Het stelsel van kwaliteitszorg blijft in handen van de instellingen, hetgeen impliceert dat de VLIR de externe visitaties blijft coördineren.

In het kader van de voorbereiding van de invoering van de accreditatie in Vlaanderen buigt de VLIR zich over volgende thema's: Vlaams-Nederlands verdrag, accreditatie- en toetsingskader, regeling voor de erkenning van VLIR en VLHORA als evaluatieorgaan, de afstemming van de kwaliteitszorg op de accreditatie met inbegrip van de herwerking van het visitatieprotocol, de afstemming van het visitatierooster op de accreditatie, de verhoging van de vergoeding van de voorzitters en leden van de visitatiecommissies.

De werkzaamheden in het gehele dossier accreditatie worden in de aanvangsfase opgevolgd door het VLIR-secretariaat waarbij, op regelmatige tijdstippen, aan de VLIR feedback werd gegeven over de voortgang in het dossier (raadsvergaderingen van 11 februari 2003 en 22 april

2003, buitengewone bureauvergaderingen van 7 april 2003 en 20 mei 2003). Om een breder draagvlak te hebben binnen de VLIR en de universiteiten wordt, in uitvoering van de beslissing van de raad op 22 april 2003, een werkgroep Kwaliteitszorg en accreditatie opgericht. Gezien het toenemende belang van de visitaties in het kader van accreditatie beslist de VLIR tevens, tijdens zijn vergadering van 30 oktober 2003, om de staf kwaliteitszorg met één voltijdse stafmedewerker uit te breiden.

In het kader van de invoering van de accreditatie vindt ook op 15 januari 2003, 20 juni 2003 en 16 december 2003 bestuurlijk overleg tussen de VLIR en de NVAO (Nederlands-Vlaamse accreditatie organisatie) plaats. Tijdens dit overleg wordt gerapporteerd over de voortgang van het project en worden door de VLIR gesignaleerde knelpunten, met betrekking tot bepaalde thema's, bediscussieerd. Tijdens het overleg bespreken VLIR en NVAO ook het *Stappenplan voor de invoering van accreditatie in het hoger onderwijs in Vlaanderen* waarin een overzicht wordt gegeven van de voorziene acties, de betrokken actoren bij elk van de acties, en het daarbij behorende tijdschema, en het *Projectplan* waarin een voorstel is uitgewerkt over de onderwerpen die NVAO en het Vlaamse NVAO-projectteam, dat de accreditatieorganisatie ondersteunt bij de uitwerking van de accreditatie in Vlaanderen, zullen behandelen.

4.1.1 Het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en Vlaamse hoger onderwijs

Om diverse redenen heeft Vlaanderen voor de uitbouw van een accreditatiestelsel gekozen voor samenwerking met Nederland. Deze samenwerking wordt gerealiseerd via het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Neder-

landse en Vlaamse hoger onderwijs. Het verdrag regelt de aanduiding van een accreditatieorgaan dat volgens de Nederlandse wet, respectievelijk het Vlaamse decreet, de Nederlandse en Vlaamse bestaande opleidingen binnen het hoger onderwijs zal accrediteren en de nieuwe opleidingen een 'toets nieuwe opleidingen' zal laten ondergaan. De bestaande Nederlandse Accreditatieorganisatie wordt een gemeenschappelijke, internationale organisatie: de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO).

De Nederlandse minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming hebben hun akkoord gegeven over de tekst van het voorontwerp van verdrag waarin, met een nieuw Vlaams-Nederlands bestuur, de accreditatieorganisatie structuur krijgt.

Op 5 juni 2003 neemt de VLIR kennis van de door de ministers aanvaarde tekst van het voorontwerp van Vlaams-Nederlands verdrag.

4.1.2 Accreditatiekader bestaande opleidingen en toetskader nieuwe opleidingen

Op 15 januari 2003 vindt een eerste formeel overleg plaats tussen VLIR en NVAO over de ontwerp accreditatie- en toetsingskaders die werden voorbereid met het oog op de accreditatie van de Nederlandse hoger onderwijsopleidingen. Bedoeling van het overleg is om, in afwachting van het afsluiten van een verdrag tussen Nederland en Vlaanderen over de instelling van een gemeenschappelijk accreditatieorgaan, Vlaanderen zo nauw mogelijk te betrekken bij het opzetten van de Nederlandse accreditatieprocedure.

De ontwerp-kaders komen in overleg tussen het VLIR-secretariaat en de werkgroep Kwaliteitszorg en accreditatie enerzijds en het Vlaamse NVAO-projectteam (met als projectleiders J. Willems en R. Derdelinckx en medewerkers van het bureau Andersson, Elffers en Felix dat de

NVAO ondersteunt bij de uitwerking van de accreditatie in Nederland en Vlaanderen) tot stand. De voortgang wordt tussentijds teruggekoppeld naar de VLIR die het *Accreditatiekader bestaande opleidingen* en het *Toetskader nieuwe opleidingen* definitief goedkeurt tijdens zijn vergadering van 20 juni 2003.

4.1.3 Regeling voor de erkenning van de VLIR als evaluatieorgaan

In haar procedure voor de accreditatie van bestaande opleidingen heeft de NVAO een belangrijke plaats ingeruimd voor de evaluatieorganen. Onder coördinatie van de evaluatieorganen zullen visitatiecommissies tot een oordeel moeten komen over de kwaliteit van de beoordeelde opleidingen.

De VLIR is, gezien zijn decretale taak in de externe kwaliteitszorg, een van rechtswege erkend evaluatieorgaan. Uiteraard moet de VLIR wel voldoen aan de criteria beschreven in het protocol ter beoordeling van de werkwijze van evaluatieorganen, dat door de NVAO wordt vastgelegd.

Op 10 september bespreekt de VLIR, op vraag van de NVAO, de toepasbaarheid van de Nederlandse regeling voor Vlaanderen. De VLIR meent dat het voorgestelde beoordelingsprotocol, algemeen beschouwd, toepasbaar is voor Vlaanderen. Wel vraagt de VLIR om de eis van de onafhankelijkheid van het functioneren als evaluatieorgaan die in het protocol is opgenomen, te schrappen. De VLIR stelt dat de onafhankelijkheid zich op het niveau van de visitatiecommissie moet situeren en niet op het niveau van het evaluatieorgaan. Verder wijst de VLIR er op dat hij, om te voldoen aan alle eisen uit het protocol, een aantal aspecten zal moeten herbejken en/of ontwikkelen. Met name moet het VLIR-visitatiestelsel op de NVAO-regels worden afgestemd, een systeem van interne kwaliteitszorg worden ontwikkeld, en de samenstelling van de visitatiecommissies worden herbekeken. Verder stipt de VLIR in haar standpunt nog een aantal elementen aan die verdere bespreking met de NVAO vereisen: de onafhankelijkheid

van de visitatiecommissies, de samenstelling van de visitatiecommissies, het opstellen van domeinspecifieke referentiekaders, de plaatsing van de evaluatieorganen op de lijst van erkende organen, en de kost van de accreditatie.

Tijdens het bestuurlijk overleg VLIR-NVAO van 16 december 2003 wordt het definitieve beoordelingsprotocol opnieuw besproken en wordt vanwege de VLIR nogmaals aandacht gevraagd voor bezorgdheid omtrent het criterium betreffende de onafhankelijkheid van het functioneren als evaluatieorgaan.

4.1.4 Visitatiestelsel – aanpassingen visitatieprotocol

Het visitatiestelsel moet op de NVAO-regels worden afgestemd. In dit kader beslist de VLIR tijdens zijn vergadering van 20 juni 2003, om samen met VLHORA (Vlaamse Hogescholenraad) te werken aan het opzetten van een gezamenlijk VLIR-VLHORA-visitatieprotocol voor de beoordeling van alle opleidingen (professionele bachelor, academische bachelor en master), of ze nu afzonderlijk dan wel samen worden gevisiteerd.

Het nieuwe protocol zal voor het eerst worden gebruikt voor de opleidingen waarvan het visitatierapport gepubliceerd wordt in 2005, en waarvan de visitatie doorgaat in het najaar 2004. Tot die groep behoren concreet: de opleidingen wijsbegeerte en de opleidingen wiskunde. Om deze opleidingen tijdig te informeren over hetgeen wordt verwacht in het kader van het door hen op te stellen zelfevaluatie rapport, wordt in eerste instantie gewerkt aan hoofdstuk 3 *Zelfevaluatie* van het visitatieprotocol. Dit hoofdstuk is in hoofdzaak bedoeld als leidraad voor de opleidingen bij het opstellen van hun zelfevaluatie rapport. Het behandelt, naast algemene aspecten waarmee rekening moet worden gehouden bij het maken van de zelfevaluatie, de zes onderwerpen die in het visitatieproces in functie van de accreditatie aan de orde komen. Deze onderwerpen zijn: doelstellingen, programma, inzet personeel, materiële voorzieningen, interne kwaliteitszorg, resultaten.

Andere aspecten zoals gehanteerde terminologie, de externe kwaliteitszorg en de accreditatie, het verloop van de visitaties, de samenstelling en werkwijze van de visitatiecommissie, het verloop van de accreditatie, zullen aandacht krijgen in andere hoofdstukken van de handleiding.

De VLIR keurt het ontwerp van hoofdstuk 3 van het visitatieprotocol via schriftelijke procedure van 1 december 2003 goed.

4.1.5 Visitatierooster

De visitaties moeten qua timing op de accreditatie worden afgestemd en het visitatierooster moet worden herbekeken. Aangezien de Vlaamse regering de definitieve omvormingslijst pas na 15 februari 2004 zal bekendmaken, zal het definitieve visitatierooster pas na die datum kunnen worden vastgelegd. In de tussentijd tekent de VLIR wel reeds een tijdsplan visitatie-accreditatie uit en past hij, op basis daarvan, het visitatierooster *Tweede ronde* aan.

Bij het opstellen van het visitatierooster en het tijdsplan visitatie-accreditatie vertrekt de VLIR van de bestaande structuur van de opleidingen. Dit zal in de toekomst nog moeten worden aangepast, waarbij er evenwel van kan worden uitgegaan dat de omgevormde opleidingen in de mate van het mogelijke, op de plaats zullen komen waar hun huidige 'voorgangers' momenteel zijn ingeroosterd. Het moment van de eerstvolgende visitatie en accreditatie is, zoals decretaal bepaald, afhankelijk van het publicatiejaar van het rapport van de 'vroegere', in casu bestaande opleiding.

Tijdens zijn vergadering van 16 december 2003 hecht de VLIR zijn goedkeuring aan het door de institutioneel coördinatoren voorgestelde visitatierooster.

4.1.6 Vergoeding leden visitatiecommissies

Aan de samenstelling van de visitatiecommissies zullen strengere eisen worden gesteld en de commissies krijgen daarenboven een grote verantwoordelijkheid in het hele beoordelingsproces. De hoogte van de huidige vergoeding staat niet in verhouding tot de toegenomen verantwoordelijkheid, de tijdsinvestering en de inzet die van de commissieleden gevraagd wordt. Vergelijking met andere Europese organisaties maakt daarenboven duidelijk dat, hoewel de vergoedingen uiteenlopen, de VLIR momenteel lage tarieven hanteert.

Tijdens zijn vergadering van 30 oktober 2003 beslist de VLIR de vergoedingen van de voorzitters en leden van visitatiecommissies te verhogen.

4.2 Visitaties

4.2.1 Visitaties afgerond in 2003

Farmaceutische wetenschappen

Betrokken universiteiten en opleidingen

K.U.Leuven: Farmaceutische wetenschappen

UA: Farmaceutische wetenschappen

UGent: Farmaceutische wetenschappen

VUB: Farmaceutische wetenschappen

Samenstelling visitatiecommissie

- Voorzitter: prof. dr. D. Crommelin, hoogleraar en decaan faculteit Farmaceutische Wetenschappen, Universiteit Utrecht.
- Leden: dr. H. De Jong, Servier National Research Institute en hoogleraar, Universiteit Leiden;
prof. dr. D. Tromp, wetenschappelijk directeur Quality Institute for Pharmaceutical Care;

prof. dr. P. Tulkens, hoogleraar, Université Catholique de Louvain;
prof. Dr. C. Nelissen, onderwijskundige, Hogeschool Limburg.

- Secretaris: mevr. C. Heerman, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan het VLIR-secretariaat.

Instellingsbesluit van de VLIR
7 juni 2002

*Installatievergadering van de
visitatiecommissie*
12 september 2002

Bezoekdata
UGent: 15 tot 17 oktober 2002
K.U.Leuven: 20 tot 22 november 2002
VUB: 26 tot 28 november 2002
UA: 11 tot 13 december 2002

Aanbieding visitatierapport
23 mei 2003

Algemene bevindingen
De commissie vindt het algemeen niveau van de opleidingen Farmaceutische wetenschappen in Vlaanderen goed. Alle betrokken opleidingen waren op het moment van bezoek bezig met de omvorming van de huidige opleidingsstructuur naar het bachelor-mastermodel. Volgens de visitatiecommissie bieden de ideeën achter en de dynamiek van de bachelor-masterhervorming mogelijkheden om meer samen te werken, onderling afspraken te maken en een aantal taken samen op te nemen of te verdelen. Ook merkt de commissie dat de procedurele opvolging van de vorige visitatie goed verliep bij alle opleidingen.

Architectuur

Betrokken universiteiten en opleidingen
K.U.Leuven: Burgerlijk ingenieur-architectuur
UGent: Burgerlijk ingenieur-architectuur
VUB: Burgerlijk ingenieur-architectuur

Samenstelling visitatiecommissie

- Voorzitter: prof. em. J.F. Mabardi, emeritus hoogleraar Architectuur, Université Catholique de Louvain.
- Leden: prof. dr. em. G. Bekaert, emeritus hoogleraar Architectuurgeschiedenis en theorie, Katholieke Universiteit Leuven en Technische Universiteit Eindhoven;
prof. A. De Herde, decaan van de 'Faculté des Sciences Appliquées', Université Catholique de Louvain;
dhr. R. Nijse, directeur/raadgevend ingenieur bij ABT, Nederland.
- Secretaris: mevr. S. Verfaillie, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan het VLIR-secretariaat.

Instellingsbesluit van de VLIR
8 februari 2002

*Installatievergadering van de
visitatiecommissie*
19 februari 2002

Bezoekdata
VUB: 3 tot 5 maart 2002
UGent: 11 tot 13 maart 2002
K.U.Leuven: 22 tot 24 april 2002

Aanbieding visitatierapport
25 februari 2003

Algemene bevindingen
De kwaliteit van de opleidingen Architectuur in Vlaanderen is globaal genomen goed. Nochtans is voor deze opleidingen geen eenvoudige taak weggelegd. Ze kaderen immers binnen de Faculteiten Toegepaste wetenschappen en moeten daarin een specifieke plaats waarmaken. De kenmerken die hen van de andere ingenieursopleidingen onderscheiden, maken dat de opleidingen continu voor zichzelf moeten opkomen. De commissie heeft met waardering vastgesteld dat deze opleidingen, weliswaar elk op hun eigen manier, succes boeken.

Scheikunde en Biochemie

Betrokken universiteiten en opleidingen

K.U.Leuven: Scheikunde en Biochemie
LUC: Scheikunde
UA: Scheikunde en Biochemie
UGent: Scheikunde en Biochemie
VUB: Scheikunde

Samenstelling visitatiecommissie

- Voorzitter: prof. dr. em. A. Lauwers, emeritus gewoon hoogleraar Algemene Biochemie en Fysische farmacie, Universiteit Gent.
- Leden: dr. R. Bouckaert, afdelingsleider van 'Milieubeheer en Centraal Laboratorium', Bayer Antwerpen;
prof. dr. J. Broeckaert, gewoon hoogleraar analytische chemie, Universität Hamburg;
prof. dr. em. A. Lepoivre, emeritus gewoon hoogleraar organische scheikunde, Universiteit Antwerpen;
prof. dr. em. H. Teuchy, emeritus gewoon hoogleraar biochemie, Limburgs Universitair Centrum;
dr. G. Van Lommen, senior research fellow, Johnson & Johnson Pharmaceutical Research and Development Beerse.
- Secretaris: mevr. S. Verfaillie, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan het VLIR-secretariaat.

Instellingsbesluit van de VLIR

8 februari 2002

Installatievergadering van de visitatiecommissie

28 februari – 1 maart 2002

Bezoekdata

UGent: 17 tot 20 maart 2002
UA: 24 tot 27 maart 2002
VUB: 28 tot 30 april 2002
LUC: 6 tot 7 mei 2002
K.U.Leuven: 14 tot 17 mei 2002

Aanbieding visitatierapport

23 april 2003

Algemene bevindingen

De opleidingen Scheikunde worden globaal genomen als goed tot zeer goed beoordeeld. Deze opleidingen zijn brede en solide wetenschappelijke opleidingen, die zich duidelijk onderscheiden van hogeschoolonderwijs. In overeenstemming met het advies van de voorgaande visitatiecommissie hebben de programma's in positieve zin wijzigingen ondergaan.

De opleidingen Biochemie worden globaal genomen als voldoende tot goed beoordeeld. De programma's zijn van goede kwaliteit en hebben een goed tot zeer goed wetenschappelijk niveau. Ze sluiten nauw aan bij de recente ontwikkelingen in het wetenschapsgebied.

Tandheelkunde

Betrokken universiteiten en opleidingen

K.U.Leuven: Tandheelkunde
UGent: Tandheelkunde
VUB: Tandheelkunde

Samenstelling visitatiecommissie

- Voorzitter: prof. dr. A. J. Plasschaert, hoogleraar Cariologie en endodontologie, Universiteit Nijmegen.
- Leden: prof. dr. I. Lambrichts, hoofddocent Morfologie, Limburgs Universitair Centrum;
dhr. J. Dombret, tandarts met een algemene tandartspraktijk, Brugge;
dhr. H. Wellens, voormalig voorzitter van het Nascholingsinstituut van het Verbond der Vlaamse Tandartsen (N.I.V.V.T.);
prof. R. Zwierstra, directeur van het Onderwijsinstituut der Medische Wetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen.
- Secretaris: mevr. S. Verfaillie, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan het VLIR-secretariaat. In de periode maart-mei 2003 wordt haar taak overgenomen door mevr. M. Bronders, coördinator kwaliteitszorg.

Instellingsbesluit van de VLIR

30 februari 2002

*Installatievergadering van de
visitatiecommissie*
19 september 2002

Bezoekdata
VUB: 20 tot 22 november 2002
K.U.Leuven: 11 tot 13 december 2002
UGent: 17 tot 19 december 2002

Aanbieding visitatierapport
28 mei 2003

Algemene bevindingen
De opleidingen Tandheelkunde zijn van voldoende tot goed niveau. De commissie concludeert dat de programmahervormingen, die de opleidingen hebben doorgevoerd, reeds tot een meer tandheelkundige oriëntatie bij de aanvang van de opleidingen en tot een versterking van de wetenschappelijke aanpak hebben geleid. De commissie verwacht dat de opleidingen op dit elan doorgaan. Ook de integratie in de tandheelkundige kliniek en de integrale behandelingsplanning dient nog te worden versterkt. Met het gemotiveerde personeel dat deze opleidingen verzorgd, heeft de commissie er vertrouwen in dat dit ook zal worden gerealiseerd.

Elektrotechniek

Betrokken universiteiten en opleidingen
K.U.Leuven: Burgerlijk elektrotechnisch
ingenieur en Burgerlijk werktuigkundig-
elektrotechnisch ingenieur
UGent: Burgerlijk elektrotechnisch ingenieur
VUB: Burgerlijk elektrotechnisch ingenieur

Samenstelling visitatiecommissie
– Voorzitter: prof. dr. ir. em. A. Vander Vorst,
hoogleraar Elektrotechniek, Université Catho-
lique de Louvain.
– Leden: prof. dr. G. de Corte, hoogleraar On-
derwijskunde, Universiteit Antwerpen;
prof. dr. ir. P. Dewilde, hoogleraar Elektrotech-
niek, Technische Universiteit Delft;
prof. dr. ir. W. Van Etten, hoogleraar Elektro-

techniek, Universiteit Twente;
dr. ir. M. Botte, algemeen directeur van de
telecom broadband divisie, Alcatel Bell.
– Secretaris: mevr. C. Heerman, stafmedewer-
ker kwaliteitszorg verbonden aan het VLIR-
secretariaat.

Instellingsbesluit van de VLIR
28 maart 2002

*Installatievergadering van de
visitatiecommissie*
17 april 2002

Bezoekdata
UGent: 2 en 3 mei 2002
K.U.Leuven: 7 en 8 mei 2002
VUB: 10 en 11 oktober 2002

Aanbieding visitatierapport
2 april 2003

Algemene bevindingen
De commissie vindt het algemeen niveau van de opleidingen Elektrotechniek in Vlaanderen uitstekend. Het zijn stuk voor stuk opleidingen van hoge kwaliteit, met elk hun eigen gezicht. Wel constateerde de commissie dat de opleidingen in hun algemene onderwijsprofiel meer aandacht zouden kunnen schenken aan de wereld buiten de Elektrotechniek en aan de positie van de Elektrotechniek in de wereld en de maatschappij.

Afrikaanse talen en culturen (organisatie in handen van de UGent)

Betrokken universiteit en opleiding
UGent: Afrikaanse talen en culturen

Samenstelling visitatiecommissie
– Voorzitter: prof. dr. em. E. Roosens, emeritus
gewoon hoogleraar Antropologie aan de
Katholieke Universiteit Leuven en emeritus
buitengewoon hoogleraar aan de Université
Catholique de Louvain.

- Leden: dr. A.M.H. De Baets, docent Niet-Westerse Geschiedenis, Rijksuniversiteit Groningen;
dr. P. Pels, docent Antropologie, Universiteit van Amsterdam;
prof. dr. W.J.J. Schipper-de Leeuw, hoogleraar Interculturele literatuurwetenschap, Universiteit Leiden.
- Secretaris: mevr. J. Claeys, stafmedewerker secretariaat Onderwijsraad, Universiteit Gent.

Instellingsbesluit van de UGent

28 augustus 2002

Installatievergadering van de

visitatiecommissie

24 september 2002

Bezoekdata

11 – 13 december 2002

Aanbieding visitatierapport

Het visitatierapport werd op 18 september 2003 vrijgegeven.

Algemene bevindingen

De in Vlaanderen unieke opleiding Afrikaanse talen en culturen is volgens de visitatiecommissie in het algemeen beschouwd van goed niveau. De in omvang beperkte staf slaagt er in om jonge mensen blijvend enthousiast te maken voor wetenschapsbeoefening en voor de kennis van het Afrikaanse continent. De opleiding beschikt volgens de visitatiecommissie evenwel niet over de nodige middelen om zich optimaal verder te kunnen ontplooiën.

Geologie en Mijnbouwkunde

Betrokken universiteiten en opleidingen

K.U.Leuven: Geologie en Mijnbouwkunde

UGent: Geologie

VUB: Geologie

Samenstelling visitatiecommissie

- Voorzitter: prof. dr. em. J. Touret, emeritus hoogleraar Petrologie, Vrije Universiteit Amsterdam.

- Leden: prof. dr. S. Kroonenberg, hoogleraar Geologie, Technische Universiteit Delft;
prof. dr. ir. E. Pirard, hoogleraar Toegepaste geologie, Université de Liège;
prof. dr. ir. em. J. Thorez, emeritus hoogleraar Geologie, Université de Liège;
dr. F. Van Den Bogaert, opdrachthouder Onderwijs en onderwijsinnovatie, Universiteit Antwerpen.
- Secretaris: mevr. C. Heerman, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan het VLIR-secretariaat. Vanaf augustus 2003 wordt haar taak overgenomen door mevr. M. Bronders, coördinator kwaliteitszorg.

Instellingsbesluit van de VLIR

11 februari 2003

Installatievergadering van de

visitatiecommissie

20 februari 2003

Bezoekdata

UGent: 10 tot 12 maart 2003

VUB: 24 tot 25 maart 2003

K.U.Leuven: 6 tot 9 mei 2003

Aanbieding visitatierapport

22 december 2003

Algemene bevindingen

De Vlaamse opleidingen Geologie en Mijnbouwkunde zijn volgens de visitatiecommissie inhoudelijk goede, degelijke opleidingen, die zich soms in uiterst moeilijke omstandigheden goed staande weten te houden. De opleidingen hebben elk een eigen signatuur.

De Vlaamse aardwetenschappelijke opleidingen bekleden, dankzij hun dynamische en relatief jonge staf en excellente infrastructuur, een goede positie in het Europees onderwijslandschap. Wel kunnen ze hun blikveld verder verruimen en, om sterk te blijven staan, nog meer samenwerken en interdisciplinair werken dan heden het geval is en verder internationaliseren. Voor deze punten biedt volgens de visitatiecommissie de nieuwe bachelor-master structuur kansen voor verbetering die niet gemist mogen worden.

Lichamelijke Opvoeding

Betrokken universiteiten en opleidingen

K.U.Leuven: Lichamelijke opvoeding

UGent: Lichamelijke opvoeding

VUB: Lichamelijke opvoeding

Samenstelling visitatiecommissie

- Voorzitter: prof. dr. H. C. G. Kemper, hoogleraar Gezondheidskunde met betrekking tot Bewegen, VU medisch centrum, Vrije Universiteit Amsterdam.
- Leden: mevr. K. Aernouts, Inspecteur-generaal secundair onderwijs, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap;
dhr. E. De Boever, voorzitter Bond voor Lichamelijke Opvoeding;
prof. dr. M. Piéron, emeritus hoogleraar Sportdidactiek, Université de Liège;
dr. L. van der Woude, universitair docent Revalidatie en ergonomie, Faculteit der Bewegingswetenschappen, Vrije Universiteit Amsterdam.
- Secretaris: dhr. R. Vanderlinde, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan het VLIR-secretariaat. Vanaf mei 2003 wordt zijn taak overgenomen door mevr. M. Bronders, coördinator kwaliteitszorg.

Instellingsbesluit van de VLIR

11 februari 2003

Installatievergadering van de visitatiecommissie

20 februari 2003

Bezoekdata

UGent: 24 tot 26 maart 2003

VUB: 31 maart tot 2 april 2003

K.U.Leuven: 23 tot 25 april 2003

Aanbieding visitatierapport

8 december 2003

Algemene bevindingen

De commissie vindt het niveau van de opleidingen Lichamelijke opvoeding voldoende tot goed. De kwaliteit van de afgestudeerden is aan alle betrokken universiteiten goed. De doelstel-

lingen en eindtermen die de opleidingen nastreven worden in elk geval overal bereikt. De opleidingen worden verzorgd door – ondanks de hoog ervaren werkdruk – gemotiveerd en gedreven personeel.

Op alle drie academische opleidingen die de visitatiecommissie bezocht heeft, waren de curricula in de periode van bezoek in beweging, onder andere door de omvorming van de huidige opleidingsstructuur naar de bachelor-masterstructuur.

De commissie heeft geconstateerd dat de procedurele opvolging van de vorige visitatie (in 1996) goed verliep bij alle opleidingen. Gebleken is dat in elk geval op verschillende vlakken grote vooruitgang is geboekt aan alle drie de universiteiten.

4.2.2 Visitaties Iopend in 2003

Economische wetenschappen, Toegepaste economische wetenschappen, Handelsingenieur en Handelsingenieur in de beleidsinformatica

Betrokken universiteiten en opleidingen

K.U.Brussel: Toegepaste Economische Wetenschappen; Handelsingenieur

KULAK: Toegepaste Economische Wetenschappen; Toegepaste Economische Wetenschappen, optie Handelsingenieur

K.U.Leuven: Economische Wetenschappen; Toegepaste Economische Wetenschappen; Handelsingenieur; Handelsingenieur in de Beleidsinformatica

LUC: Toegepaste Economische Wetenschappen; Handelsingenieur; Handelsingenieur in de Beleidsinformatica

UA: Toegepaste Economische Wetenschappen; Handelsingenieur; Handelsingenieur in de Beleidsinformatica

UGent: Economische Wetenschappen; Toegepaste Economische Wetenschappen

VUB: Toegepaste Economische
Wetenschappen; Handelsingenieur

Samenstelling visitatiecommissie

- Voorzitter: prof. dr. L. Soete, gewoon hoogleraar Internationale betrekkingen, Universiteit Maastricht.
- Leden: prof. dr. ir. J.W. Bertrand, gewoon hoogleraar, Technische Universiteit Eindhoven;
prof. dr. W. Buijink, hoogleraar Bedrijfseconomie, Katholieke Universiteit Brabant – Universiteit Tilburg;
prof. dr. ir. em. H. Mevissen, emeritus gewoon hoogleraar Informatiesystemen, Vrije Universiteit Amsterdam;
dhr. K. Van Goethem, socioloog en onderwijsdeskundige, ere-directeur Academische Planning, Universitaire Instelling Antwerpen;
dr. F. Verdonck, doctor in de rechten en de economie, ex gedelegeerd bestuurder Almannij, bestuurder vennootschappen – bankier.
- Secretaris: dr. P. Van Der Voort, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan het VLIR-secretariaat.

Instellingsbesluit van de VLIR

13 oktober 2003

*Installatievergadering van de
visitatiecommissie*

31 oktober 2003

Bezoekdata

UA: 17 tot 19 november 2003
K.U.Brussel: 10 tot 11 december 2003
K.U.Leuven: 18 tot 20 februari 2004
VUB: 29 tot 31 maart 2004
KULAK: 8 tot 9 april 2004
LUC: 28 tot 30 april 2004
UGent: 12 tot 14 mei 2004

Geschiedenis

Betrokken universiteiten en opleidingen

K.U.Brussel: Geschiedenis, Geschiedenis optie
Wijsbegeerte
K.U.Leuven: Geschiedenis
UA: Geschiedenis
UGent: Geschiedenis
VUB: Geschiedenis

Samenstelling visitatiecommissie

- Voorzitter: prof. dr. em. R. Van Eenoo, emeritus hoogleraar, Universiteit Gent.
- Leden: prof. dr. C. Billen, hoogleraar, Université Libre de Bruxelles;
prof. dr. C. Bruneel, hoogleraar, Université Catholique de Louvain;
prof. dr. em. R. De Keyser, emeritus hoogleraar, Katholieke Universiteit Leuven;
prof. dr. em. J.M. Hannick, emeritus gewoon hoogleraar, Université Catholique de Louvain.
- Secretaris: mevr. A. Grimon, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan het VLIR-secretariaat.

Instellingsbesluit van de VLIR

27 oktober 2003

*Installatievergadering van de
visitatiecommissie*

21 oktober 2003

Bezoekdata

UA: 4 tot 5 november 2003
K.U.Brussel: 24 tot 25 november 2003
VUB: 9 tot 11 december 2003
K.U.Leuven: 16 tot 18 december 2003
UGent: 19 tot 21 januari 2004

Psychologie

Betrokken universiteiten en opleidingen

K.U.Leuven: Psychologie

UGent: Psychologie

VUB: Psychologie

Samenstelling visitatiecommissie

- Voorzitter: prof. W.A.W. Wagenaar, hoogleraar Psychologie, Universiteit Leiden en decaan University College (UCU), Universiteit Utrecht.
- Leden: Prof. A. Cleeremans, hoogleraar Cognitieve en experimentele psychologie, Université Libre de Bruxelles;
Prof. H. Thierry, hoogleraar Arbeids- en organisatiepsychologie, Katholieke Universiteit Brabant;
M. van de Hout, hoogleraar Klinische psychologie, Universiteit Maastricht;
Prof. W.H.F.W. Wijnen, em. hoogleraar Ontwikkeling en onderzoek van het hoger onderwijs, Universiteit Maastricht.
- Secretaris: mevr. M. Bronders, coördinator kwaliteitszorg verbonden aan het VLIR-secretariaat.

Instellingsbesluit van de VLIR

5 mei 2003

Installatievergadering van de visitatiecommissie

23 september 2003

Bezoekdata

VUB: 15 tot 17 oktober 2003

K.U.Leuven: 26 tot 28 november 2003

UGent: 3 tot 5 december 2003

4.2.3 Visitaties opgestart in 2003

Van de volgende visitaties worden de voorbereidingen aangevat in 2003; de bezoeken vinden plaats in 2004:

- Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie
- Werktuigkunde-elektrotechniek – eerste cyclus Toegepaste wetenschappen
- Wijsbegeerte
- Wiskunde

HOOFDSTUK 5

SOCIALE VOORZIENINGEN

De Vlaamse Interuniversitaire Raad brengt, naar aanleiding van het voorontwerp van decreet en het voorontwerp van besluit betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap (versie november 2003), advies uit.

5.1 Ontwerpdecreet Studiefinanciering en Studentenvoorzieningen

Naar aanleiding van het voorontwerp van decreet en het voorontwerp van besluit betreffende de studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap (versie november 2003), brengt de VLIR, tijdens de vergadering van 10 december 2003, een advies uit. Het advies wordt voorbereid door de werkgroep Sociale Voorzieningen.

In het VLIR-advies wordt benadrukt dat de stimulansen tot samenwerking tussen universitaire diensten en hogeschool v.z.w.'s voor sociale voorzieningen geapprecieerd worden, maar dat een regionale koepelstructuur niet verplicht mag zijn. De VLIR laat zich in het advies positief uit over het vergroten van de complementariteit tussen de studiefinanciering en de studentenvoorzieningen. Daarnaast meent de VLIR dat de opsomming van de werkvelden in het ontwerp van decreet beter niet wordt opgenomen gezien dit de innovatieve werking van de studentenvoorzieningen in de weg kan staan. Met betrekking tot de voorgestelde procedure voor de evaluatie van de werking van de studentenvoorzieningen, stelt de VLIR in het advies dat deze procedure vrij bureaucratisch overkomt.

HOOFDSTUK 6

GELIJKE KANSEN

Wat het thema gelijke kansen betreft wordt binnen de VLIR werkgroep regelmatig gerapporteerd over de stand van zaken. De VLIR-werkgroep Gelijke Kansen onderzoekt de mogelijkheden om een aanvraag in te dienen voor een EQUAL-project ter bevordering van een gelijkekansenbeleid in de universiteiten

6.1 Opvolging van het Gelijke-kansenrapport van de VLIR

Tijdens de vergaderingen van de VLIR-werkgroep Gelijke Kansen wordt regelmatig gerapporteerd over de stand van zaken betreffende gelijke kansen in de Vlaamse universiteiten: de veranderingen en nieuwe initiatieven na bekendmaking van het rapport *Bevordering van gelijke kansen aan Vlaamse universiteiten*, dat op 14 juni 2002 aan de VLIR werd voorgelegd.

De VLIR-werkgroep Gelijke Kansen heeft een aantal diensten/personen persoonlijk bevroegd over de stand van zaken betreffende gelijke kansen voor mannen en vrouwen en voor allochtonen in de Vlaamse universiteiten.

6.2 Mogelijke aanvraag voor een EQUAL-project

Met EQUAL, een initiatief van het Europees Sociaal Fonds, wil de EU in samenwerking met de Vlaamse regering of federale of Brusselse overheid, bijdragen tot gelijke kansen voor zowel werkzoekenden als werknemers op de arbeidsmarkt. EQUAL wil via transnationale samenwerking een stimulans vormen voor de ontwikkeling van nieuwe ideeën en methodieken die alle mogelijke vormen van discriminatie en ongelijkheid op de arbeidsmarkt tegengaan. De thema's van EQUAL zijn geclusterd volgens de vier pijlers van de Europese Werkgelegenheidsstrategie. Eén van de pijlers is: gelijke kansen voor vrouwen en mannen.

Voor België zijn er in het kader van EQUAL twee indieningrondes voorzien. De tweede indieningsronde zal van start gaan in 2004. De VLIR-werkgroep Gelijke Kansen onderzoekt momenteel de mogelijkheden om een aanvraag in te dienen door de Vlaamse universiteiten voor een EQUAL-project ter bevordering van een gelijkekansenbeleid in deze universiteiten.

HOOFDSTUK 7

STUDENTEN

Sinds het academiejaar 2001-2002 verlenen de VLIR en de werkgroep Studentenstatistieken hun volle medewerking aan de overkoepelende Databank Tertiair Onderwijs (DTO). De databank wordt beheerd door de Administratie Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (AHOWO) en kan worden geconsulteerd via de website: <http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/beleid/statistische-geg.htm>.

De VLIR werkgroep Studie-informatie wijzigt haar statuut van ad hoc-werkgroep naar effectieve werkgroep en deliberaert over verschillende onderwerpen.

7.1 Studentenstatistieken

Het VLIR-secretariaat heeft voor de periode 1980-2000 de databank Studentenstatistieken uitgebouwd en jaarlijks gepubliceerd in het boek *Statistische gegevens betreffende de studentenbevolking aan de Vlaamse universiteiten*. Gegevens over deze periode zijn nog steeds verkrijgbaar op het VLIR-secretariaat.

Sinds het academiejaar 2001-2002 verlenen de VLIR en de werkgroep Studentenstatistieken hun volle medewerking aan de overkoepelende Databank Tertiair Onderwijs (DTO), die thans beheerd wordt door de Administratie Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (AHOWO).

De stuurgroep DTO, die de werking van de databank opvolgt, evalueert en remedieert, bestaat uit afgevaardigden van de VLIR, VLHORA en AHOWO.

De voorontwerpen van het Flexibiliseringsdecreet en de invoering van de bamastructuur impliceren nieuwe opleidingen, nieuwe afstu-

deerrichtingen en een flexibel leertraject met eerder *verworven competenties* en eerder *verworven kwalificaties*. Deze nieuwe organisatie van het hoger onderwijs vereist een grondige aanpassing van de databank. In de loop van 2004 zal de DTO, in opvolging van de adviezen van de stuurgroep, haar bestandstructuur omvormen.

De werkgroep Studentenstatistieken formuleert eveneens voorstellen omtrent het beheer van studentengegevens ten behoeve van de dienst Studietoelagen en buigt zich over de praktische implicaties van het Flexibiliseringsdecreet op de studentenregistraties.

7.2 Studie-informatie

De werkgroep Universitaire Studie-informatie bestaat uit vertegenwoordigers van de zes Vlaamse universiteiten, het Departement Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS). In 2003 wijzigt de werkgroep haar statuut van ad hoc-werkgroep naar effectieve werkgroep.

Zij evalueert de SID-in's die in 2003 hebben plaatsgevonden en onderzoekt de mogelijkheden ter optimalisering van de SID-in's in 2004. Ze analyseert de invloed van de bama-hervorming en het Flexibiliseringsdecreet op de studie-informatie. Hierbij benadrukt ze de belangrijke rol die de studiekeuzebegeleiders te spelen hebben in het keuzeprocess.

De werkgroep stelt de brochure *Academische opleidingen in Vlaanderen 2003-2004* op en bepaalt de opbouw van deze brochure binnen de bama-structuur.

Ten slotte pleeg ze overleg over de wijze waarop studie-informatie en studiebegeleiding in de individuele universiteiten wordt aangepakt.

HOOFDSTUK 8

INTERNATIONALISERING

De VLIR heeft momenteel, samen met Kroatische partners, een project lopen inzake Quality Assurance.

Prof. W. Prevenier wordt aangesteld voor de Pieter Paul Rubensleerstoel aan de University of Berkeley.

Er worden door de VLIR kandidaten voorgedragen voor de studiebeurs UNESCO-L'Oréal 2004.

Naar jaarlijkse gewoonte worden ook in 2003 de studiebeurzen voor het Collegio dei Fiamminghi toegekend.

VLIR verlengt zijn lidmaatschap bij verschillende internationale organisaties voor het hoger onderwijs.

8.1 Tempus – QUASIS

De VLIR heeft een lopend project met Kroatische partners in het kader van de uitwisseling van informatie en expertise omtrent *Quality Assurance*. In 2003 wordt in het kader van dit project, op 11 en 12 oktober in Dubrovnik, een workshop georganiseerd (*Development and Implementation of Quality Assurance Systems in Higher Education*). Deze workshop wordt op maandag 15 december gevolgd door een teleconferentie omtrent *the integrated university*.

Een bezoek van de Kroatische partners aan Vlaanderen wordt gepland voor maart 2004. Hiervoor werken de VLIR met de associaties van de Universiteit Antwerpen en de Katholieke Universiteit Leuven een gedetailleerd programma uit.

8.2 Pieter Paul Rubensleerstoel aan de University of Berkeley

Bij schriftelijke procedure beslist de VLIR een gunstig gevolg te geven aan de aanstelling van prof. W. Prevenier voor de Pieter Paul Rubensleerstoel aan de University of Berkeley (V.S.A.) tijdens het lente-semester van 2004.

8.3 Studiebeurs UNESCO-L'Oréal 2004

De Administratie Buitenlands Beleid heeft aan de VLIR gevraagd om voor deelname aan de competitie voor een studiebeurs van UNESCO en L'Oréal één Vlaamse kandidaat voor te stellen, en een tweede kandidaat als reserve aan te duiden voor het geval de Franse gemeenschap geen kandidaat voordraagt. Via schriftelijke procedure komt de VLIR overeen dr. Kathleen Van Craenenbroeck als kandidaat voor te stellen en dr. Annemie Elsen als reservekandidaat.

8.4 Collegio dei Fiamminghi

Het Collegio dei Fiamminghi heeft de VLIR uitgenodigd jaarlijks een voordracht te doen voor twee studiebeurzen die door het Collegio ter beschikking worden gesteld voor Vlaamse studenten. De VLIR draagt zelf twee effectieve en, indien mogelijk, twee reservekandidaten voor. Op 28 februari 2002 bekrachtigde de raadsvergadering de gewijzigde procedure voor het bepalen van de voordrachten. Op basis van de ingezonden kandidaturen van de instellingen

doet het VLIR-secretariaat een voorstel van rangschikking van de kandidaten, dat vervolgens ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de leden van de selectiecommissie.

De uiteindelijke goedkeuring van het voorstel gebeurt door de VLIR. Tijdens de raadsvergadering van 22 april 2003 wordt beslist om mevrouw Janis Vanacker en de heer Bart Janssen, omwille van hun studieresultaten, het grondig uitgewerkt studieplan en de aanbevelingsbrieven, voor te dragen aan het Collegio dei Fiamminghi.

8.5 Internationale organisaties

De Vlaamse Interuniversitaire Raad is lid van volgende internationale organisaties:

- EUA, European University Association
- ACA, Academic Cooperation Association,
- ENQA, European Network for Quality Assurance in Higher Education,
- INQAAHE, International Network for Quality Agencies in Higher Education.

PUBLICATIES

De integrale tekst van de VLIR publicaties, adviezen en visitatierapporten zijn beschikbaar via de website: www.vlir.be

Delta, tijdschrift voor het hoger onderwijs

De Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) en de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) hebben samen het initiatief genomen om een nieuw tijdschrift voor het hoger onderwijs op de markt te brengen. Het tijdschrift krijgt de naam Delta en is de opvolger van het tijdschrift Universiteit & Beleid waarvan in januari 2003 het laatste nummer wordt gepubliceerd. Delta richt zich tot iedereen die betrokken is bij het hoger onderwijs in Vlaanderen en, bij uitbreiding, in Nederland. Het blad wil bijdragen tot de professionalisering van het Vlaams hoger onderwijs, informeren en reflecteren over ontwikkelingen in het hoger onderwijs in Vlaanderen, elders in Europa en de wereld, informeren en reflecteren over de rol van het hoger onderwijs in de maatschappij van vandaag en morgen. Het eerste nummer van Delta zal verschijnen in april 2004.

VLIR jaarverslag 2002

(D/2003/2939/2)

Statistische gegevens betreffende het personeel aan de Vlaamse universiteiten: telling 01.02.03.

Academische opleidingen in Vlaanderen 2003 – 2004

(D/2003/2939/7)

Voortgezette academische opleidingen aan de Vlaamse universiteiten in het academiejaar 2003 – 2004

(D/2003/2939/9) (enkel elektronisch gepubliceerd op de VLIR website)

Visitatierapporten

De onderwijsvisitatie Architectuur, februari 2003

(D/2003/2939/1)

De onderwijsvisitatie Scheikunde en Biochemie, april 2003

(D/2003/2939/4)

De onderwijsvisitatie Elektrotechniek, april 2003

(D/2003/2939/3)

De onderwijsvisitatie Farmaceutische wetenschappen, mei 2003

(D/2003/2939/8)

De onderwijsvisitatie Tandheelkunde, mei 2003

(D/2006/2939/6)

De onderwijsvisitatie Geologie en Mijnbouwkunde, december 2003

(D/2003/2939/10)

De onderwijsvisitatie Lichamelijke opvoeding, december 2003

(D/2003/2939/11)

SAMENSTELLING VAN DE INSTITUTIONELE STRUCTUREN

SAMENSTELLING VAN DE RAAD

(per 1 oktober 2003)

voorzitter: A. De Leenheer, rector UGent
ondervoorzitters: A. Oosterlinck, rector K.U.Leuven; B. Van Camp, rector VUB;
F. Van Loon, rector UA
secretaris: M. Van Hoecke, rector K.U.Brussel
leden: C. Reyms, UA; H. Martens, rector LUC; M. De Clercq, vice-rector UGent;
F. Lammertyn, coördinator onderwijsbeleid K.U.Leuven; R. S'Jegers,
vice-rector VUB
afgevaardigden van de Vlaams minister van Onderwijs en Vorming:
L. Jansegers, kabinetschef; J. Adé, directeur AHOWO
afgevaardigde van de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel
en Wetenschapsbeleid: R. Aernoudt, directeur van het kabinet

SAMENSTELLING VAN HET BUREAU

(per 1 oktober 2003)

voorzitter: A. De Leenheer, rector UGent
ondervoorzitters: A. Oosterlinck, rector K.U.Leuven; B. Van Camp, rector VUB;
F. Van Loon, rector UA
secretaris: M. Van Hoecke, rector K.U.Brussel

SAMENSTELLING VAN HET SECRETARIAAT

(op 31 december 2003)

Algemene coördinatie:	D. Van Damme, algemeen directeur; B. Allaert, directiemedewerker
Secretariaat:	S. Spolspoel, secretaresse
Universitaire financiën en personeel:	I. Dambre, stafmedewerker
Onderwijsbeleid:	I. De Smet, stafmedewerker
Kwaliteitszorg wetenschappelijk onderwijs:	M. Bronders, coördinator; S. Verfaillie, stafmedewerker; A. Grimon, stafmedewerker; P. Van der Voort, stafmedewerker
Onderzoeksbeleid, met inbegrip van kwaliteitszorg;	
Gelijke kansen:	D. Gilliot, stafmedewerker
Universitaire ontwikkelingssamenwerking:	C. Michiels, directeur; K. Verbruggen, adjunct-directeur; F. Vermeulen, stafmedewerker; C. Simoens, stafmedewerker; A.M. Pieters, stafmedewerker; M. Timmermans, medewerker beurzenprogramma; A. Goegebeur, medewerker beurzenprogramma; J. Van Haver, boekhouder; C. Deneweth, financieel medewerker; D. De Bondt, secretaresse; V. Versele, secretaresse

SAMENSTELLING VAN DE WERKGROEPEN

Bij raadsbeslissing van 11 februari 2003 (aangepast op 20 juni 2003) wordt de interne regelgeving met betrekking tot de samenstelling en werking van de VLIR werkgroepen goedgekeurd. Daarin wordt onderscheid gemaakt tussen volgende vormen van overlegorganen:

Een werkgroep is een groep van personen, specialisten, die gezamenlijk een taak ter hand nemen. De taken situeren zich binnen de werkvelden van de Vlaamse Interuniversitaire Raad. Een werkgroep rapporteert of adviseert aan de raad.

Een subgroep is, als onderdeel van een werkgroep of als onderdeel van een subgroep, met een bepaald deel van de werkzaamheden belast. Een subgroep rapporteert of adviseert aan een werkgroep.

Een ad hoc werkgroep wordt ingesteld voor een specifieke opdracht. Deze opdracht is afgebakend in onderwerp en tijd.

De werkgroepen kunnen zelf overgaan tot het instellen van een denkgroep. Een denkgroep bestaat uit een groep van specialisten die over een specifieke opdracht zullen beraadslagen. Deze opdracht is afgebakend in onderwerp en tijd. De denkgroep kiest zelf zijn voorzitter.

Ad hoc werkgroep Kinesitherapie

voorzitter:	D. Cambier, UGent
leden:	K. Stappaerts, K.U.Leuven; J.P. Clarijs, VUB

Universitair beheer en administratie

Werkgroep Universitair Beheer en Administratie

voorzitter: R. Hoogewijs, UGent
leden: D. Mangeleer, UGent; J. Bauwens, K.U.Leuven; E. Heylen, K.U.Leuven;
J. Van Leemput, VUB; J. Veny, VUB; S. Simon, UA; B. Heynen, UA;
W. Goetstouwers, LUC; D. Huysmans, K.U.Brussel; N. Vercruysse, AHOWO

Subgroep Financiële Directeuren

voorzitter: M. Decancq, UA
leden: G. Cock, UGent; D. Mangeleer, UGent; J. Leys, K.U.Leuven; H. Nuyens,
K.U.Leuven; N. Verheyen, VUB; N. Van Craen, VUB; C. Vansingel, UA;
G. Boets, LUC; D. Huysmans, K.U.Brussel; N. Vercruysse, AHOWO

Subgroep Personeel

voorzitter: J. Vaesen, K.U.Leuven
leden: D. Van Haelter, UGent; B. Van Win, UGent; J. Paesen, K.U.Leuven; J. Vaesen,
K.U.Leuven; R. Verhaert, VUB; J. Veny, VUB; V. Bogaert, UA; I. Schneider, UA;
P. Van Hecke, UFSIA; J. Vanvoorden, LUC; D. Huysmans, K.U.Brussel; J. Thijs,
FWO; K. De Sadeleer, Instituut voor Tropische Geneeskunde; N. Vercruysse,
AHOWO; A. Raiglot, AHOWO

Subgroep Personeelsstatistieken

voorzitter: T. De Meester, UGent
leden: B. Van Win, UGent; N. Seghers, K.U.Leuven; L. Godts, K.U.Leuven;
B. Stassijns, VUB; J. Veny, VUB; T. Vande Castele, UA; L. Verstraete, UA;
E. Geeroms, K.U.Brussel; J. Vanvoorden, LUC; B. Hinnekint, FWO; M. Pollet,
IWT; M. Lein, VIB; N. Vercruysse, AHOWO; A. Raiglot, AHOWO

technische
ondersteuning: D. Breens, UA; M. Van Der Auwera, UA; G. Vera, UA; C. Aelbrecht, K.U.Brussel
opdrachthouder: L. Bruckers, LUC

Subgroep Veiligheid en Milieu

voorzitter: E. Heylen, K.U.Leuven
leden: H. Beyst, UGent; G. Van Eetvelde, UGent; J. Van Neck, K.U.Leuven; L. Put,
K.U.Leuven; E. Pauwels, VUB; D. Devuyt, VUB; F. Jordaens, UA; H. Pype, UA;
W. Maes, LUC; D. Huysmans, K.U.Brussel

Denkgroepen van de subgroep Veiligheid en Milieu:

RA-afval; Welzijn of het Werk; Milieu

Subgroep Elektron

voorzitter: R. Bouillon, K.U.Leuven
leden: M.C. Van de Velde, UGent; S. Van Peteghem, UGent; R. Dekeyser, K.U.Leuven;
R. Meersman, VUB; M. Verpoorten, VUB; R. Philips, UA; J. Van Borm, UA;
L. Egghe, LUC; E. Defoort, K.U. Brussel; S. Borghs, IMEC; L. Kinnaer, VITO;
C. Peeters, Karel de Grote Hogeschool; L. Van de Velde, VLHORA;
P. Vanouplines, VOWB; C. Goetschalckx, VOWB; V. Kerstens, VOWB
waarnemers: A. Stierman, Erasmus Hogeschool Brussel; H. Sels, Katholieke
Hogeschool Kempen; W. Baute, VLHORA

Denkgroep Buitenlandse Onderzoekers

voorzitter: J. Lefevere, UA
leden: D. De Craemer, UGent; V. De Roeck, UGent; Y. Scafoglieri-Lambrecht, UGent;
G. Cielen, K.U.Leuven; L. Van Hoestenbergh, K.U.Leuven; E. Osselaer, VUB;
M. Gijsemans, VUB; J. Veny, VUB; B. Vatteroth, VUB; V. Bogaert, UA;
M. Depauw, UA; M. Smeyers, LUC; J. Van Lint, Instituut voor Tropische
Geneeskunde; A. Raiglot, AHOWO; L. Bollen, ministerie Vlaamse
Gemeenschap; C. Michiels, VLIR; K. Verbrugghen, VLIR

Wetenschappelijk onderzoek

Werkgroep Onderzoek

voorzitter: J. Vanderleyden, K.U.Leuven
leden: R. Hoogewijs, UGent; I. Lemahieu, UGent, UGent; M. Waroquier, UGent;
P. De Boeck, K.U.Leuven; M. Schoenmaekers, K.U.Leuven; J. Cornelis, VUB;
K. Thielemans, VUB; H. Soly, VUB; B. Cantillon, UA; J. Van Steenberge, UA;
E. Spruyt, UA; P. Janssen, LUC; J.F. Lindemans, K.U.Brussel; J. Houben,
kabinet Vlaams minister van Onderwijs en Vorming; K. Matthys, AHOWO

Subgroep Kwaliteitszorg Rechten

voorzitter: A. Verbeke, K.U.Leuven
leden: B. De Ruyver, UGent; Y. Jorens, UGent; M. Tison, UGent ; R. Foqué,
K.U.Leuven ; L. Stevens, K.U.Leuven; M. Magits, VUB; N. Rons, VUB ;
D. Cuypers, UA; T. Vansweevelt, UA; F. Flerackers, K.U.Brussel
interfacultaire
commissie: B. Bouckaert, UGent; M. De Jonkheere, VUB; J. Velaers, UA;
H. Braeckmans, UA; H. Tijssen, Universiteit van Tilburg

Denkgroepen van de subgroep Kwaliteitszorg Rechten:

Kwaliteitszorg Rechten, Ranking; Kwaliteitszorg Rechten, Model en Matrix

Subgroep Evaluatie Onderzoeksmanagement

voorzitter: J. Vanderleyden, K.U.Leuven
leden: M.C. Van de Velde, UGent; P. De Boeck, K.U.Leuven; N. Rons, VUB; E. Spruyt, UA; M. Smeyers, LUC; J.F. Lindemans, K.U.Brussel; D. Van Damme, VLIR ; K. Matthys, AHOWO

Wetenschappelijk onderwijs

Werkgroep Onderwijs

voorzitter: E. van Avermaet, K.U. Leuven
leden: L. François, UGent; R. Hoogewijs, UGent; F. Lammertyn, K.U. Leuven; M. Vandersteen, VUB; R. Van Esbroeck, VUB; F. Van Den Bogaert, UA; A. Verschoren, UA; M. De Clercq, K.U.Brussel; N. Vercruysse, AHOWO; P.J. Van de Velde, VVS; S. Neetens, VVS

Werkgroep Voortgezette Academische Opleidingen

B. Becue, UGent; J. Hoornaert, K.U.Leuven; M. Vandersteen, VUB; K. Van Goethem, UIA; F. Peeters, RUCA; R. Van der Goten, UFSIA; W. Goetstouwers, LUC; B. Geivers, K.U.Brussel

Werkgroep Opleiding Geneesheer-specialist

voorzitter: A. Van Assche, K.U.Leuven
leden: J.J. De Laey, UGent; G. Leroux-Roels, UGent; P. Broos, K.U.Leuven; W. Peetermans, K.U.Leuven; B. Velckeniers, VUB; B. Velkeniers, VUB; W. De Backer, UA; M.J. Tassignon, UA
experten: J.P. Dercq, kabinet van minister van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu; M. Bogaert, ondervoorzitter Hoge Raad

Interuniversitaire Commissie Gelijkwaardigheid Diploma Arts

voorzitter: W. Michielsen, UGent
leden: B. Himpens, K.U.Leuven; A. Bossuyt, VUB; L. Bossaert, UA; P. Steels, LUC

Werkgroep Magistratenschool

voorzitter: J. Herbots, K.U.Leuven
leden: B. Bouckaert, UGent; P. Traest, UGent; P. Van Orshoven, K.U.Leuven; A. De Nauw, VUB; M. Rozie, VUB; J. Laenen, UIA; A. Van Oevelen, UIA; G. Heeren, LUC; M. Van Hoecke, K.U.Brussel; M. De Busscher, kabinet van de minister van Justitie; J. De Plecker, kabinet van de Vlaams minister van Onderwijs en Vorming

Werkgroep Lerarenopleiding

voorzitter: J. Lowyck, K.U.Leuven
leden: T. Aelterman, UGent; Lenaerts, UGent; F. Lammertyn, K.U.Leuven; N. Engels, VUB; L. Van Looy, VUB; P. Van Petegem, UA; F. Daems, UA; J. Broeckmans, LUC; M. De Clercq, K.U.Brussel; J. De Rocker, VVS

Werkgroep VAO's met beroepsvoorbereidend karakter

voorzitter: E. Van Avermaet, K.U.Leuven
leden: L. François, UGent; F. Lammertyn, K.U.Leuven; B. Rombaut, VUB;
W. De Backer, UA; F. Gotzen, K.U.Brussel; P. Ameloot, LUC;
D. Van Damme, VLIR

Kwaliteitszorg wetenschappelijk onderwijs

Werkgroep Kwaliteitszorg en Accreditatie

voorzitter: E. Van Aevermaet, K.U.Leuven
leden: L. François, UGent; R. Hoogewijs, UGent; J. Hoornaert, K.U.Leuven;
V. Hulpiau, K.U.Leuven; P. Geerlings, VUB; F. Gladines, VUB; A. Verschoren,
UA; F. Van den Bogaert, UA; P. Ameloot, LUC; E. Depreeuw, K.U.Brussel

Sociale Voorzieningen

Werkgroep Sociale Voorzieningen

voorzitter: B. De Loght, UA
leden: M. Bracke, UGent; I. Van der Cam, UGent; J. De Vuyst, K.U.Leuven;
M. Verlinden, K.U.Leuven; R. Devos, VUB; L. Vandeperre, VUB; A. Coeckx,
UA; C. Coune, LUC; J. Janssens, K.U.Brussel; M. Seresia, VLHORA;
B. Haevermaet, VVS; N. Spaas, VVS

Gelijke kansen

Werkgroep Gelijke Kansen

voorzitter: M. Van Haegendoren, LUC
leden: M. Demoor, UGent; H. Pinxten, UGent; W. Lauriks, K.U.Leuven; R. Veugelers,
K.U.Leuven; M. De Metsenaere, VUB; L. Vandeperre, VUB; M. Michielsens,
UA; J. Vranken, UA; V. Uyttersprot, K.U.Brussel; K. Matthys, AHOWO;
F. Gandoul, VVS; I. Mohammad, VVS

Studenten

Werkgroep Studie-informatie

voorzitter: E. Verhoye, UGent
leden: A. Eelbode, UGent; J. Herpelinck, K.U.Leuven; L. Parmentier, KULAK.;
J. Van Den Brande, VUB; L. Willems, VUB; A. Viaene, UA; R. van Hoof, UA;
M. Maelstaf, LUC; E. Malfroy, AHOWO; J. Baes, VVS

Werkgroep Studentenstatistieken

voorzitter: C. Bogaerts, UA
leden: B. Becue, UGent; D. Ghekiere, UGent; F. Bellefroid, K.U.Leuven;
K. D'huyvetters, K.U.Leuven; C. Vaeremans, VUB; E. Zinzen, VUB; E. Knoors,
UA; M.-A. Oomen, UFSIA; D. Smets, LUC; S. Timmermans, K.U.Brussel

Universitaire ontwikkelingssamenwerking

Bureau Universitaire Ontwikkelingssamenwerking

voorzitter: J. Berlamont, K.U.Leuven
leden: O. Van Cleemput, UGent; M. Pallemans, VUB; F. Reyntjens, UA

Stuurgroep Universitaire Ontwikkelingssamenwerking

O. Van Cleemput, UGent; J. Berlamont, K.U.Leuven; M. Pallemans, VUB;
F. Reyntjens, UA; S. Henri, DGOS; D. Molderez, DGOS; H. Ponjaert, DGOS;
B. Vincke, DGOS; L. De Lobel, kabinet minister voor
Ontwikkelingssamenwerking

Werkgroep Universitaire Ontwikkelingssamenwerking

voorzitter: J. Berlamont, K.U.Leuven
leden: G. Rayp, UGent; O. Van Cleemput, UGent; J. Masschelein, K.U.Leuven;
R. Merckx, K.U.Leuven; M. Pallemans, VUB; M. Nyssen, VUB; F. Reyntjens,
UA; S. Marysse, UA; W. Vanthielen, LUC; E. Raymaekers, K.U.Brussel;
H. Ponjaert, DGOS; W. Blockx, VVOB; R. Herman, AWI; K. Matthys, AHOWO;
J. Bosmans, regeringscommissaris bij de K.U.Leuven

VLIR vertegenwoordiging in externe organen

Directing Group van het 'Programme on Institutional Management in Higher Education' (IMHE) van de OESO

effectieve vertegenwoordiger: R. Hoogewijs, UGent
plaatsvervanger: B. Heijnen, UA

Erkenningscommissie voor kinesitherapeuten

effectieve leden: D. Cambier, UGent; H. Feys, K.U.Leuven
eerste plaatsvervanger: P. Van Roy, VUB; tweede plaatsvervanger:
R. Gosselink, K.U.Leuven

Planningscommissie Medisch Aanbod

effectieve leden: M. Temmerman, UGent; J. Janssens, K.U.Leuven;
A. Van Steirteghem, VUB; W. Stevens, UA
plaatsvervangende leden: P. Van Cauwenberge, UGent; B. Velkeniers, VUB; L. De Clerck,
UA; G. Mannaerts, K.U.Leuven

Raadgevend Comité voor Bio-ethiek

effectieve vertegenwoordigers: J. Vinck; P. Cosyns, I. Ponjaert, E. Vermeersch, P. Devroey,
P. Schotsmans, G. Van Overwalle, G. Kiebooms
plaatsvervangers: F. Van Neste, E. Geldix, T. Balthazar, A. Van Steirteghem,
J. Vermeylen, H. Nys, C. Van Geet

STIWETO

D. Gilliot, VLIR

Stuurcomité IUAP – fase V

effectieve vertegenwoordigers: A. De Leenheer, UGent; R. Bouillon, K.U.Leuven; E. Spruyt, UA
plaatsvervangers: R. Hoogewijs, UGent; G. Langouche, K.U.Leuven;
P. Geerlings, VUB

Stuurgroep Diversiteit

D. Gilliot, VLIR.

Stuurgroep Project Vlaams Expertisecentrum Handicap en Studie

D. Gilliot, VLIR

Vlaams Innovatiepact

A. De Leenheer, UGent; A. Oosterlinck, K.U.Leuven; J. Cornelis, VUB; M. Van Boven, UA; G. Houben,
LUC; D. Van Damme, VLIR; D. Gilliot, VLIR

VLOR – Algemene Raad

G. Schuyten, UGent; A. De Munter, K.U.Leuven; N. Engels, UA

VLOR – Vast Bureau

A. De Munter, K.U.Leuven

VLOR – Commissie Professionalisering van de Leraren

J. Lowyck, K.U.Leuven; F. Daems, UA

VLOR – Raad Hoger Onderwijs

M. Hellemans, K.U.Leuven; L. François, Gent; H. Martens, LUC; H. Desmedt, UA

VRWB – Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid

A. De Leenheer, UGent; A. Oosterlinck, K.U.Leuven; R. Bouillon, K.U.Leuven; J. Cornelis, VUB ;
J. Van Steenberge, UA; P. Janssen, LUC

VRWB – Commissie Begroting en Financiën

Ina Dambre, VLIR

VRWB – Commissie Federale en Internationale Samenwerking

D. Gilliot, VLIR

VRWB – Commissie Wetenschapsbeleid

D. Gilliot, VLIR

Werkgroep Engagementsverklaring Hoger Onderwijs (VLOR)

D. Gilliot, VLIR

Wetenschappelijk Comité van het Instituut voor de Nationale Rekeningen

E. Buyst, K.U.Leuven; M. Despontin, VUB; M. Van Geel, UA

Wetenschappelijk Comité van het Koninklijk Hoger Instituut voor Defensie

R. Coolsaet, UGent; G. Geeraerts, VUB

Vlaamse Interuniversitaire Raad
Flemish Interuniversity Council

Egmontstraat 5, B-1000 Brussel
Tel. 32 2 512 91 10 – Fax 32 2 512 29 96
secretariaat@vlir.be – www.vlir.be